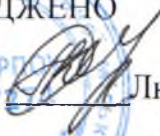

СХВАЛЕНО
Протокол засідання
педагогічної ради
31.08.2026 №1

ЗАТВЕРДЖЕНО
Директор Любов РАВЛИК
Наказ №60 01.09.2026

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
ВОЛСВИНСЬКОЇ ГІМНАЗІЇ
ШЕПТИЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ
ДЛЯ 1-2, 3-4, 5-9 КЛАСІВ
НА 2026/2027 НАВЧАЛЬНИЙ РІК

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

РОЗДІЛ I. ВИМОГИ ДО ОСІБ, ЯКІ МОЖУТЬ РОЗПОЧАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНЬОЮ ПРОГРАМОЮ

РОЗДІЛ II. ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОГО НАВАНТАЖЕННЯ НА ВІДПОВІДНОМУ РІВНІ (ЦИКЛІ) ПОВНОЇ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ (В ГОДИНАХ), ЙОГО РОЗПОДІЛ МІЖ ОСВІТНІМИ ГАЛУЗЯМИ ЗА РОКАМИ НАВЧАННЯ

РОЗДІЛ III. НАВЧАЛЬНІ ПЛАНИ ТА ЇХ ОБГРУНТУВАННЯ

РОЗДІЛ IV

1. ПЕРЕЛІК, ЗМІСТ, ТРИВАЛІСТЬ І ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК ОСВІТНІХ ГАЛУЗЕЙ

2. ОПИС ОЧІКУВАНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМИ ГАЛУЗЯМИ.

3. ПЕРЕЛІК МОДЕЛЬНИХ НАВЧАЛЬНИХ ПРОГРАМ ТА НАВЧАЛЬНИХ ПРОГРАМ, ЗАТВЕРДЖЕНИХ ПЕДАГОГІЧНОЮ РАДОЮ, ЩО ВИКОРИСТОВУЮТЬСЯ ЗАКЛАДОМ ОСВІТИ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ

РОЗДІЛ V. ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ ДЛЯ УЧНІВ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНІМИ ПОТРЕБАМИ

РОЗДІЛ VI.

1. ОПИС ТА ІНСТРУМЕНТИ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

2. ОПИС ФОРМ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

3. ПОКАЗНИКИ (ВИМІРНИКИ) РЕАЛІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

РОЗДІЛ VII. ОПИС ІНСТРУМЕНТАРІЮ ОЦІНЮВАННЯ

РОЗДІЛ VIII. ДОДАТКИ

1. СТРУКТУРА 2026/2027 НАВЧАЛЬНОГО РОКУ

2. РЕЖИМ РОБОТИ

ПЕРЕДМОВА

Освітня програма розроблена на основі законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», державних освітніх стандартів, зразків освітніх навчальних програм, курсів і дисциплін.

Освітня програма закладу освіти містить комплекс освітніх компонентів, які забезпечують досягнення учнями й ученицями результатів навчання, визначених державними стандартами для початкового та базового середнього рівнів освіти.

Відповідно до статті 11 Закону України «Про повну загальну середню освіту» заклад освіти використовує в освітній діяльності наскрізну освітню програму, розроблену для початкового та базового середнього рівнів освіти.

Структурно освітня програма є сукупністю освітніх програм різного рівня навчання (початкової та базової середньої освіти). У програмі дотримано принципів спадкоємності та наступності.

У свою чергу, програма кожного рівня освіти у спрощеному вигляді являє собою сукупність предметних основних і додаткових освітніх програм, а також опис технологій їх реалізації. Таким чином, освітня програма – це сукупність взаємопов'язаних основних і додаткових освітніх програм і відповідних їм освітніх технологій, що визначають зміст освіти та спрямовані на досягнення прогнозованого результату діяльності Волсвинської гімназії Шептицької міської ради Львівської області.

Освітня програма спрямована на формування загальної культури особистості учнів, їх адаптації до життя в суспільстві, створення основи для усвідомленого вибору професії, виховання громадянськості, патріотизму, любові до Батьківщини, працьовитості, культури, поваги до прав і свобод людини, бережливого ставлення до екології та довкілля.

Освітня програма є чинною, починаючи від дати затвердження.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Освітня програма Волсвинської гімназії Шептицької міської ради Львівської області - документ, що містить комплекс освітніх компонентів, спланованих та організованих Волсвинською гімназією на 2026/2027 навчальний рік для досягнення учнями визначених цією програмою очікуваних результатів навчання, самореалізації, відповідальності, трудової діяльності, громадянської активності та досягнення *відповідного рівня обов'язкових результатів навчання та сформованих компетентностей*, визначених Державними стандартами освіти.

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА розроблена з метою виконання:

Конституції України

Законів України

«Про освіту»

«Про повну загальну середню освіту»

«Про внесення змін до деяких законів України у сфері освіти»

«Про основні засади державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності»

«Про наукову і науково-технічну діяльність»

Указів Президента України

«Про заходи щодо розвитку системи виявлення та підтримки обдарованих та талановитих дітей та молоді» від 30.09.2010 №927/2010

«Про Національну стратегію розбудови безпечного і здорового освітнього середовища у Новій українській школі» від 25.05.2020 року №195/2020

«Про введення воєнного стану в Україні» від 24.02.2022 №2102-IX (зі змінами)

«Про загальнонаціональну хвилину мовчання за загиблими внаслідок агресії Російської Федерації проти України» від 16.03.2022 №143

Постанов Кабінету Міністрів України

«Про затвердження Державного стандарту початкової освіти» від 26 грудня 2025 р. № 1810

«Про затвердження Державного стандарту початкової освіти» від 21.02.2018 р. № 87 (з змінами, внесеними згідно з Постановами КМ № 688 від 24.07.2019, № 898 від 30.09.2020, №1000 від 06.08.2026)

«Про затвердження Державного стандарту базової середньої освіти» від 30.09.2020 р. №898 (із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ №972 від 30.08.2022, №1000 від 06.08.2026)

«Про деякі питання державних стандартів повної загальної середньої освіти» від 30.09.2020 р. № 898 (з змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 972 від 30.08.2022)

«Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання у закладах загальної середньої освіти» від 15.09.2021 р. № 957 (з змінами, внесеними згідно з Постановами КМ № 483 від 26.04.2022, № 979 від 30.08.2022, № 1386 від 29.10.2025)

«Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності» від 30 грудня 2015 р. № 1187 (з змінами, внесеними згідно з Постановами КМ № 347 від 10.05.2018, № 180 від 03.03.2020, № 365 від 24.03.2021, № 1134 від 31.10.2023)

«Про затвердження Порядку та умов надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на надання державної підтримки особам з

особливими освітніми потребами» від 14.02.2017 р. № 88 (з змінами, внесеними згідно з Постановами КМ № 863 від 15.11.2017, № 88 від 21.02.2018, № 129 від 27.02.2019, № 152 від 26.02.2020, № 477 від 17.05.2021, № 365 від 26.03.2022, № 396 від 09.04.2024, № 1519 від 27.12.2024, № 1386 від 29.10.2025)

«Про затвердження Порядку та умов надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на забезпечення харчуванням учнів початкових класів закладів загальної середньої освіти» від 20.12. 2024 р. № 1456 (із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ № 961 від 13.08.2025, № 1211 від 25.09.2025, № 1753 від 29.12.2025, № 400 від 25.03.2026)

«Про затвердження Порядку ведення обліку дітей дошкільного, шкільного віку, вихованців та учнів» від 13.09.2017 р. № 684 (з змінами, внесеними згідно з Постановами КМ № 806 від 19.09.2018, № 681 від 17.07.2019, № 985 від 05.09.2023, № 697 від 11.06.2025, № 241 від 25.02.2026)

Розпоряджень Кабінету Міністрів України

«Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року» від 14 грудня 2016 р. № 988-р (із змінами, внесеними згідно з Розпорядженням КМ № 592-р від 22.08.2018)

«Про затвердження плану заходів на 2017-2029 роки із запровадження Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» від 13 грудня 2017 р. № 903-р (із змінами, внесеними згідно з Розпорядженнями КМ № 592-р від 22.08.2018, № 251-р від 17.04.2019)

«Про схвалення Концепції безпеки закладів освіти» від 07.04.2023 №301-р (із змінами, внесеними згідно з Розпорядженням КМ № 202-р від 07.03.2025)

Наказів Міністерства освіти і науки України

«Про затвердження типової освітньої програми, розробленої під керівництвом Шияна Р. Б.» від 12.08.2022 року № 743-22 р.

«Про затвердження типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти» від 19.02.2021 №235 (з змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки від 17 серпня 2026 року № 1430);)

«Про внесення змін до типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти» від 17.08.2026 №1430

«Про затвердження системи та загальних критеріїв оцінювання результатів навчання учнів» від 04.05.2026 №722

«Про затвердження Рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 5-9 класів закладів загальної середньої освіти» від 14.08.2026 р. №1427

«Про затвердження Порядку переведення учнів закладу загальної середньої освіти на наступний рік навчання» від 14.07.2015 № 762 (із змінами, внесеними згідно з Наказами Міністерства освіти і науки № 621 від 08.05.2019, № 268 від 01.03.2021, № 154 від 06.02.2025, № 570 від 15.04.2025, № 1213 від 05.09.2025)

«Про затвердження Порядку проведення державної підсумкової атестації» від 07.12.2018 № 1369 (з змінами, внесеними згідно з Наказами Міністерства освіти і науки № 221 від 18.02.2019, № 246 від 19.02.2020, № 1431 від 24.12.2021, № 689 від 16.05.2024)

«Про затвердження Порядку поділу класів на групи під час вивчення окремих навчальних предметів (інтегрованих курсів) у державних, комунальних закладах загальної середньої освіти» від 03.06.2025 р. № 808 (зі змінами, внесеними

наказом Міністерства освіти і науки України від 23.06.2025 р. № 899, від 18.03.2025 року № 481)

«Про затвердження Змін до деяких нормативно-правових актів Міністерства освіти й науки України щодо забезпечення здобуття загальної середньої освіти в умовах воєнного стану» від 17.06.2025 року № 865 (із змінами, внесеними згідно Наказом Міністерства освіти і науки № 929 від 26.06.2025)

Відповідно до статті 11 Закону України «Про повну загальну середню освіту» освітня програма містить:

1) вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією Освітньою програмою

2) загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо зокрема їх інтеграції, а також розподіл навчального навантаження між освітніми галузями за роками навчання;

3) навчальний план, що передбачає перерозподіл годин між обов'язковим для вивчення навчальними предметами певної освітньої галузі, які можуть вивчатися окремо та/або інтегровано з іншими предметами;

4) перелік модельних навчальних програм та навчальних програм затверджених педагогічною радою, що містить опис результатів навчання учнів навчальних предметів (інтегрованих курсів) та використовуються закладом освітньому процесі;

5) організацію роботи для учнів з особливими освітніми потребами;

6) опис форм організації освітнього процесу;

7) опис інструментарію оцінювання.

Освітню програму схвалено педагогічною радою (протокол №1 від 31.08.2026 р.) Цю освітню програму після затвердження оприлюднено на офіційному веб-сайті Волсвинської гімназії Шептицької міської ради Львівської області.

Волсвинська гімназія Шептицької міської ради Львівської області у своїй діяльності керується Конституцією України, Законами України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», іншими законодавчими актами України, постановами Верховної Ради України, актами Президента України, прийнятим відповідно до Конституції та законів України, Кабінету Міністрів України, наказами Міністерством освіти і науки України, інших центральних органів виконавчої влади, іншими нормативно-правовими актами, Статутом закладу освіти.

Освітня програма охоплює початковий та базовий середній рівні освіти. Програма кожного рівня навчання у спрощеному вигляді являє собою сукупність предметних основних і додаткових освітніх програм, а також опис технології їхньої реалізації. Таким чином, вона визначає єдність взаємопов'язаних основних і додаткових освітніх програм і відповідних їм освітніх технологій, що визначають зміст освіти, спрямованих на досягнення прогнозованого результату діяльності закладу освіти.

Головною метою закладу освіти є різнобічний розвиток, виховання, соціалізація особистості, яка усвідомлює себе громадянином України, здатна до життя в суспільстві, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж

життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, трудової діяльності та громадянської активності; пошук, навчання та розвиток обдарованої учнівської молоді, сприяння професійній самореалізації.

Головними завданнями закладу освіти є:

- забезпечення реалізації права громадян на повну загальну середню освіту;
- виховання громадянина України;
- виховання шанобливого ставлення до родини, поваги до народних традицій і звичаїв, державної та рідної мови, національних цінностей українського народу та інших народів і націй;
- формування і розвиток соціально зрілої, творчої особистості з усвідомленою громадянською позицією, почуттям національної самосвідомості, особистості, підготовленої до професійного самовизначення;
- виховання в учнів поваги до Конституції України, державних символів України, прав і свобод людини і громадянина, почуття власної гідності, відповідальності перед законом за свої дії, свідомого ставлення до обов'язків людини і громадянина;
- виховання свідомого ставлення до свого здоров'я та здоров'я інших громадян як найвищої соціальної цінності, формування засад здорового способу життя, збереження і зміцнення фізичного та психічного здоров'я учнів;
- створення умов для оволодіння системою наукових знань про природу, людину і суспільство;
- створення освітніх умов для формування дослідницьких компетентностей, розвитку здібностей та обдарувань, творчого та критичного мислення вихованців, розширення їх наукового світогляду;
- створення для обдарованих дітей розвивального освітнього середовища, у тому числі організація змістовного дозвілля відповідно до їх здібностей, обдарувань;
- формування у здобувачів освіти наукового світогляду та навичок академічної доброчесності;
- удосконалення професійних компетентностей педагогічних кадрів;
- створення умов для розвитку активної громадянської позиції, виховання та утвердження патріотичних цінностей, переконань і поваги до культурного та історичного минулого України, національно-патріотичного виховання учнівської молоді.

Саме виховання компетентної, відповідальної за своє життя людини і є головним завданням закладу освіти.

Заклад освіти несе відповідальність перед особою, суспільством і державою за:

- безпечні умови освітньої діяльності;
- дотримання державних стандартів освіти;
- дотримання договірних зобов'язань з іншими суб'єктами освітньої, виробничої, наукової діяльності;
- дотримання фінансової дисципліни.

У відповідності до чинного законодавства заклад освіти здійснює освітній процес відповідно до рівнів повної загальної середньої освіти:

початкова освіта – перший рівень повної загальної середньої освіти, що передбачає виконання учнем вимог до результатів навчання, визначених державним стандартом початкової освіти;

базова середня освіта – другий рівень повної загальної середньої освіти, що передбачає виконання учнем вимог до результатів навчання, визначених державним стандартом базової середньої освіти;

Призначення кожного рівня навчання окреслено у відповідних Типових освітніх програмах.

Основними засобами досягнення мети, виконання завдань та реалізації призначення закладу освіти є засвоєння учнями обов'язкового мінімуму змісту загальноосвітніх програм.

Освітні програми, реалізовані в закладі освіти, спрямовані на:

- формування у здобувачів освіти сучасної наукової картини світу;
- виховання працьовитості, любові до природи;
- розвиток у здобувачів освіти національної самосвідомості;
- формування людини та громадянина, яка прагне вдосконалювання та перетворення суспільства;
- інтеграцію особистості в систему світової та національної культури;
- виховання поваги до прав і свобод людини, культурних традицій та особливостей населення регіону, України та інших народів в умовах багатонаціональної держави;
- формування потреби здобувачів освіти до самоосвіти, саморозвитку та самовдосконалення.

Досягнення мети забезпечується шляхом формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для успішної життєдіяльності, визначених Законом України «Про освіту»:

- вільне володіння державною мовою;
- здатність спілкуватися рідною та іноземними мовами;
- математична компетентність;
- компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій;
- інноваційність;
- екологічна компетентність;
- інформаційно-комунікаційна компетентність;
- навчання впродовж життя;
- громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, з усвідомленням рівних прав і можливостей;
- культурна компетентність;
- підприємливість та фінансова грамотність;
- інші компетентності, передбачені Державним стандартом освіти.

Спільними для всіх компетентностей є такі вміння: читання з розумінням, вміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, здатність логічно обґрунтовувати позицію, творчість, ініціативність, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, здатність співпрацювати з іншими людьми.

Освітню програму Волсвинської гімназії Шептицької міської ради Львівської області побудовано із врахуванням таких принципів:

- дитиноцентризму і природовідповідності;

- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- наступності і перспективності навчання;
- взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси;
- творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів.

Освітня програма спрямована на всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей та розвиток самостійності, творчості, допитливості, що забезпечують її готовність до життя в демократичному й інформаційному суспільстві.

Освітня програма передбачає:

- забезпечення повноти, систематичності та усвідомленості знань, їх міцності та дієвості, що виражається в свідомому оперуванні ними, у здатності використовувати попередні знання для отримання нових, а також сформованість найважливіших як спеціальних, так і загально-навчальних умінь і навичок;
- формування основ соціальної адаптації та життєвої компетентності дитини;
- розвиток позитивного емоційно-ціннісного ставлення до довкілля;
- утвердження емоційно-ціннісного ставлення до практичної та духовної діяльності людини, розвиток потреби в реалізації власних творчих здібностей дітей.

Освітня програма окреслює підходи до планування й організації у закладі освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом початкової та базової середньої освіти.

Місія закладу освіти, відповідно вимог часу, визначає наступні напрями:

- задоволення потреб в якісній освіті шляхом підготовки високоосвічених, національно свідомих, висококваліфікованих, конкурентно спроможних на ринку праці фахівців, здатних задовольняти особисті духовні і матеріальні потреби, а також потреби суспільства у забезпеченні сталого розвитку;
- створення умов для виховання в учнів толерантності, здатності до діалогу;
- реалізація форм і методів педагогічної взаємодії.

З урахуванням процесів, що є характерними для сучасної освіти в цілому, у закладі освіти створені умови, за яких кожна дитина має можливість засвоєння нового, актуального досвіду взаємодії зі світом. Освітній процес, залишаючись тісно пов'язаним із загальноосвітніми стандартами, підпорядковується загальним тенденціям, що стосуються культурних і педагогічних процесів. Отож, заклад освіти формує всебічно розвинену, освічену, гуманістично спрямовану особистість з почуттям національної свідомості, системою наукових знань, орієнтовану на стаке майбутнє та відповідні життєві цінності і пріоритети.

Освітня програма закладу освіти у 2026/2027 навчальному році спрямована на забезпечення якісної, сучасної та доступної освіти, що відповідає державним

стандартам, викликам сьогодення та потребам учнів. Основна мета — формування компетентної, творчої, відповідальної особистості, здатної до саморозвитку.

У 2026/2027 навчальному році пріоритетними напрямками діяльності закладу освіти визначено трансформацію змісту навчання, розвиток педагогів, цифровізацію, інклюзію та психологічну підтримку учасників освітнього процесу. Основна мета — створити гнучку систему, що максимально розкриває потенціал особистості та відповідає викликам війни.

Ключові пріоритети на 2026/2027 навчальний рік

Трансформація змісту освіти

Оновлення програм відповідно до стандартів «Нової української школи», інтеграція компетентнісного підходу, акцент на критичне мислення та практичні навички.

Розвиток педагогів

Підвищення кваліфікації, впровадження сучасних методик викладання, підтримка професійного зростання вчителів.

Цифровізація освіти

Використання електронних ресурсів, онлайн-платформ, штучного інтелекту для персоналізації навчання та управління закладом.

Інклюзія та доступність

Розвиток інклюзивних класів, адаптація програм для дітей з особливими освітніми потребами, створення комфортного середовища для всіх учнів.

Психологічна підтримка

Розширення роботи психологічних служб, допомога дітям і педагогам у подоланні наслідків війни, формування стійкості та безпечного освітнього простору.

Очікувані результати

- Підвищення якості знань та навичок учнів відповідно до стандартів НУШ.
- Розвиток цифрової грамотності та навичок XXI століття.
- Забезпечення рівного доступу до освіти для всіх категорій учнів.
- Зміцнення психологічної стійкості та соціальної адаптації дітей.
- Зростання професійної майстерності педагогів.
- Підвищення конкурентоспроможності закладу освіти.

Виклики

- Освітні втрати, спричинені війною.
- Обмежені фінансові ресурси для модернізації.
- Високий рівень психологічного навантаження серед учнів та педагогів.

Головні принципи освітнього процесу

- гуманізація*, що визначає пріоритети завдань творчої самореалізації особистості, її виховання, створення умов для вияву обдарованості і талантів здобувачів освіти, формування гуманної особистості;
- єдність загальнолюдських і національних цінностей*, що забезпечує у змісті освітнього процесу органічний зв'язок і духовну єдність української національної культури з культурою народів світу;
- демократизація*, що передбачає автономію закладу у вирішенні основних питань змісту його діяльності, розвитку різноманітних форм співробітництва та партнерства всіх учасників освітнього процесу;
- науковість і системність*, що полягає в забезпеченні умов для інтегруючої функції освітніх процесів

-*безперервність, наступність та інтеграція*, що забезпечує єдність ланок освіти, об'єднання зусиль закладу освіти з іншими закладами та організаціями;

-*цілісність і наступність* світи, спрямованої на поглиблення та конкретизацію освітнього процесу; набуття освіти упродовж всього життя, за умови наступності та концентричності;

-*добровільність і доступність*, що передбачає право вибору та доступності в забезпеченні потреб абсолютності у творчій самореалізації, духовному самовдосконаленні, здобутті додаткових знань, умінь та навичок, підготовки до активної професійної та громадської діяльності;

-*самостійність і активність особистості*, що полягає у забезпеченні психолого-педагогічної атмосфери, яка сприяє виявленню, розвитку і реалізації здобувачами освіти пізнавальної самостійності, творчої активності, прояву обдарованості і таланту;

-*практична спрямованість*, що передбачає набуття здобувачами освіти певних умінь і навичок, орієнтацію на трудову діяльність у ринкових умовах, їх розширення та розвиток, а також впровадження в життя за умов інтеграції з наукою і виробництвом.

I. ВИМОГИ ДО ОСІБ, ЯКІ МОЖУТЬ РОЗПОЧАТИ НАВЧАННЯ ОСВІТНЬОЮ ПРОГРАМОЮ

Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років. Діти, яким на вересня поточного навчального року виповнилося сім років, повинні розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року не виповнилося шести років, можуть розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року за бажанням батьків або осіб, які їх замінюють, якщо їм виповниться шість років до 1 грудня поточного року. Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття початкової освіти з іншого віку.

Початкова освіта – це перший рівень повної загальної середньої освіти, який відповідає першому рівню Національної рамки кваліфікацій.

Метою початкової освіти є всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей та розвитку самостійності, творчості, допитливості, що забезпечують її готовність до життя в демократичному й інформаційному суспільстві, продовження навчання в основній школі.

Початкова освіта передбачає поділ на два цикли – 1–2 класи і 3–4 класи, що враховують вікові особливості розвитку та потреби дітей і дають можливість забезпечити подолання розбіжностей у їхніх досягненнях, зумовлену готовністю до здобуття освіти.

Освітня програма для 1-2, 3-4 класів визначає вимоги до конкретних очікуваних результатів навчання; коротко вказано відповідний зміст кожного навчального предмета чи інтегрованого курсу.

Програму побудовано із врахуванням таких принципів:

- дитиноцентрованості і природовідповідності;
- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- наступності і перспективності навчання;
- взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси;
- творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей.

У процесі реалізації Типової освітньої програми передбачено використання внутрішньопредметних і міжпредметних зв'язків, які сприяють цілісності результатів початкової освіти та переносу умінь у нові ситуації.

Вимоги до дітей, які розпочинають навчання у початковій школі, враховують досягнення попереднього етапу їхнього розвитку.

- формування у дітей основ культури споживання та екологічної свідомості через впровадження ідей освіти для сталого розвитку;
- сприяння формуванню у школярів лідерських якостей особистості;
- формування світогляду школярів засобами художнього слова;
- оптимізація взаємодії з батьками;
- модернізація матеріально-технічної бази та програмно-методичного забезпечення закладу освіти.

II. ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОГО НАВАНТАЖЕННЯ НА ВІДПОВІДНОМУ РІВНІ (ЦИКЛІ) ПОВНОЇ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ (В ГОДИНАХ), ЙОГО РОЗПОДІЛ МІЖ ОСВІТНІМИ ГАЛУЗЯМИ ЗА РОКАМИ НАВЧАННЯ

Загальний обсяг навчального навантаження учнів 1-9 класів визначено відповідно до Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту»; наказів Міністерства освіти і науки України «Про затвердження типової освітньої програми, розробленої під керівництвом Шияна Р. Б.» № 743-22 від 12.08.2022 р., «Про затвердження типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти» від 19.02.2021 №235 (зі змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки № 1430 від 17.08.2026), «Про внесення змін до типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти» №1430 від 17.08.2026

Загальний обсяг навчального навантаження для здобувачів освіти на 2026/2027 навчальний рік становить:

для учнів 1-2, 3-4 класів:

- для учнів 1-х класів закладу освіти складає 805 годин/навчальний рік;
- для учнів 2-х класів - 875 годин/навчальний рік;
- для учнів 3-х класів - 910 годин/навчальний рік;
- для учнів 4-х класів - 910 годин/навчальний рік;

для учнів й учениць 5-6 класів (адаптаційний цикл базової середньої освіти)

- для учнів 5-х класів - 1085 годин/навчальний рік;
- для учнів 6-х класів - 1190 годин/навчальний рік;

для учнів й учениць 7-9 класів (цикл базового предметного навчання базової середньої освіти)

- для учнів 7-х класів - 1225 годин/навчальний рік;
- для учнів 8-х класів - 1260 годин/навчальний рік;
- для учнів 9-х класів - 1260 годин/навчальний рік;

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у річному навчальному плані для учнів 1-4-х класів, 5-9-х класів.

Перелік освітніх галузей для 1-2-х класів

Мовно-літературна, зокрема рідномовна освіта (українська мова та література) (МОВ), іншомовна освіта (англійська мова) (ІНО), математична (МАО), природнича (ПРО), технологічна (ТЕО), інформативна (ІФО), соціальна і здоров'язбережувальна (СЗО), громадянська та історична (ГІО), мистецька (МІО), фізкультурна (ФІО).

Перелік освітніх галузей для 3-4-х класів

Базова середня освіта здобувається, як правило, після здобуття початкової освіти. Навчання за освітньою програмою базової середньої освіти можуть розпочинати учні й учениці, які на момент зарахування (переведення) до закладу загальної середньої освіти, що забезпечує здобуття відповідного рівня повної загальної середньої освіти, досягли результатів навчання, визначених Державному стандарті початкової освіти, що підтверджено відповідним документом (свідоцтвом досягнень, свідоцтвом про початкову освіту).

Навчання за освітньою програмою базової середньої освіти можуть розпочати учні й учениці, які внаслідок повномасштабного вторгнення на територію України перебували за кордоном та/або на тимчасово окупованій території України, та на момент зарахування (переведення) до 5-9 класів закладу освіти не мають документа(ів), що підтверджує завершення здобуття освіти на попередньому рівні (у попередньому класі), після проходження ними процедур визнання результатів навчання, визначеної Порядком визнання на рівнях повної загальної середньої освіти результатів навчання, здобутих шляхом формальної та/або неформальної освіти у суб'єктів освітньої діяльності, розміщених за кордоном, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 23 червня 2025 року №734, та/або Порядком визнання на рівнях повної загальної середньої освіти результатів навчання осіб, які проживали на тимчасово окупованій території України, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 23 лютого 2026 року №338, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 13 квітня 2026 року за №496/45890. З метою забезпечення доступу до освіти та її неперервності оцінювання і визнання результатів навчання таких учнів та учениць пропонується здійснювати відповідно до Методичних рекомендацій щодо окремих питань здобуття освіти в закладах загальної середньої освіти в умовах воєнного стану в Україні, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України 15 травня 2023 року №563 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України 20 серпня 2025 року №1162).

Визнання результатів навчання здобувачів освіти із числа внутрішньо переміщених осіб може бути здійснено на основі довідки або іншого документа, виданого закладом освіти, у якому дитина здобувала освіту за місцем тимчасового перебування.

Мета базової школи II ступеня (5-9 клас)

Зберігаючи наступність із початковою школою забезпечуємо подальше становлення особистості дитини, її фізичний, інтелектуальний, соціальний розвиток; формуємо здатність до творчого самовираження, критичного мислення, виховуємо ціннісне ставлення до держави, рідного краю, української культури, поваги до людей, збереження здоров'я. Зміст програми дає можливість формування у здобувачів освіти вищезазначених ключових компетентностей.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість.

Пріоритетні завдання діяльності педагогічного колективу гімназії:

- створення умов для здобуття якісної освіти в умовах освітнього процесу;

Мовно-літературна, зокрема рідномовна освіта (українська мова та література) (МОВ), іншомовна освіта (англійська мова) (ІНО), математична (МАО), природнича (ПРО), технологічна (ТЕО), інформативна (ІФО), соціальна і здоров'язбережувальна (СЗО), громадянська та історична (ГІО), мистецька (МІО), фізкультурна (ФІО).

Перелік освітніх галузей для 5-9 класів

- Мовно-літературна
- Математична
- Природнича
- Соціальна і здоров'язбережувальна
- Громадянська та історична
- Технологічна
- Інформатична
- Мистецька
- Фізична культура

Річний навчальний план базового середнього передбачає реалізацію освітніх галузей Державного стандарту базової середньої освіти через окремі предмети. Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні, яка є спільною для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від підпорядкування і форм власності, та варіативну складову, що є шкільним компонентом і задовольняє освітні потреби учнів та їх батьків.

Повноцінність базової середньої освіти забезпечується реалізацією як інваріантної, так і варіативної складових, які в обов'язковому порядку фінансуються з бюджету. Години варіативної складової розподіляються на

- на поглиблене вивчення предметів,
- введення курсів за вибором.

Організація освітнього процесу заснована на досягненні очікуваних результатів, зазначених у типових освітніх програмах двох ступенів навчання. Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які реалізовує вчитель у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання є внеском у формування таких ключових компетентностей здобувачів освіти:

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1.	Спілкування державною (і рідною – у разі відмінності) мовами	Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас. Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань.

		Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем
2.	Спілкування іноземними мовами	Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими учнями письмово та за допомогою засобів електронного спілкування. Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомлення оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов. Навчальні ресурси: підручники, навчально-методичні комплекси, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.
3.	Математична компетентність	Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях. Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів. Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації
4.	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довідках, будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями. Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. Усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу
5.	Інформаційно-	Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати

	цифрова компетентність	алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень. Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач. Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів
6.	Уміння вчитися впродовж життя	Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість. Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності. Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії
7.	Ініціативність і підприємливість	Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання. Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших. Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)
8.	Соціальна і громадянська компетентності	Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані. Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією.

		Навчальні ресурси: завдання соціального змісту
9.	Обізнаність і самовираження у сфері культури	Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етикет спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо). Ставлення: повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства. Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва
10.	Екологічна грамотність і здорове життя	Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання. Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльних характеристик щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголем, нікотину тощо. Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя.

Наскрізні лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні освітнього середовища. Наскрізні лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання в різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

- організацію освітнього середовища (зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання);
- окремі предмети (виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласні та загальноліцейські проекти). Роль окремих предметів в освітньому процесі за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;
 - предмети за вибором;
 - роботу в проектах;
 - позакласну освітню роботу і роботу гуртків.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь. Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.
Громадянська відповідальність	Сприяє формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок. Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.
Здоров'я і безпека	Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище. Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.
Підприємливість і фінансова грамотність	Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо). Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.

III. НАВЧАЛЬНІ ПЛАНИ ТА ЇХ ОБГРУНТУВАННЯ

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів.

Навчальні плани передбачають реалізацію освітніх галузей Базових навчальних планів Державних стандартів через окремі предмети та інтегровані курси. За потреби за заявою батьків здобувачів освіти на підставі висновків інклюзивно-ресурсного центру деяким здобувачам освіти забезпечується інклюзивна форма навчання.

Робочий навчальний план складено відповідно до наказів МОН України:

-**для 1-2-х класів** - «Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 1-2-х класів закладів загальної середньої освіти» від 12.08.2022 №743-22;

- **для 3-4-х класів** – «Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 3-4-х класів закладів загальної середньої освіти» від 12.08.2022 №743-22;

-**для 5-6 і 7-9 класів** - розроблено на основі Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 № 898, Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 19.02.2021 № 235 (в редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 17.08.2026 №1430), додаток №3

Річні навчальні плани складені для 1-2, 3-4, 5-9 класів на 2026/2027 навчальний рік.

Річні навчальні плани містять:

- перелік навчальних предметів та інтегрованих курсів для реалізації кожного освітнього галузі;
- розподіл навчального навантаження за роками навчання між навчальними предметами / інтегрованими курсами;
- години навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами;
- кількість годин на вивчення окремих навчальних предметів та інтегрованих курсів.

У річних навчальних планах перерозподілено навчальні години між різними освітніми галузями, ураховуючи особливості організації освітнього процесу в закладі й індивідуальні освітні потреби здобувачів освіти.

Сума годин на вивчення всіх освітніх галузей у річних навчальних планах не перевищує загальну річну кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи), із дотриманням вимог гранично допустимого річного навчального навантаження.

Рішення про перерозподіл годин між освітніми галузями, навчальними предметами та/або Інтегрованими курсами ухвалює педагогічна рада, як

затверджує освітню програму закладу освіти. Детальний розподіл навчального навантаження можна використовувати для вибірових освітніх компонентів (курсів за вибором (факультативних курсів), міжгалузевих інтегрованих курсів), проєктної діяльності, проведення індивідуальних консультацій і групових занять, зокрема з подолання освітніх втрат.

Заклад освіти може додавати до навчального плану вибірові освітні компоненти. Для цих освітніх компонентів заклад використовує модельні навчальні програми, які отримали гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» /«Схвалено для використання в освітньому процесі» в установленому порядку, або на основі модельних розробляє навчальні програми, які затверджує педагогічна рада закладу освіти.

Детальний розподіл навчального навантаження тиждень окреслено у навчальному плані (додатки 1-7).

Навчальне навантаження на учня у всіх класах витримано в межах норми.

При визначенні гранично допустимого навантаження учнів ураховані санітарно-гігієнічні норми та нормативну тривалість уроків у 1-х класах - 35 хвилин, у - 2-х класах - 40 хвилин.

Відповідно постанови Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 № 87 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти» (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24.07.2019 № 688) години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Враховуючи індивідуальні освітні потреби учнів, рішенням педагогічної ради конкретизовано складову робочого плану, в якій передбачено додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курс за вибором.

Заплановано збільшення годин на вивчення окремих предметів інваріантної складової.

Клас	Предмет	Кількість годин
1	Математика	1 година
2	Математика	1 година

Пояснювальна записка до навчального плану для 5-9 класів

Кількість навчальних годин для вивчення української мови в навчальному плані закладу освіти відповідно до абзацу четвертого частини третьої статті 11 Закону України «Про повну загальну середню освіту» не може бути меншою, ніж у типовому навчальному плані.

Змістове наповнення предмета «Фізична культура» сформоване з варіативних модулів відповідно до статево-вікових особливостей учнів, їх інтересів, матеріально-технічного забезпечення. Уроки з фізичної культури, згідно із частиною четвертою статті 26 Закону України «Про фізичну культуру і спорт», є обов'язковими і проводяться не менше трьох разів на тиждень, що відображається в навчальному плані закладу освіти для кожного класу. Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної

середньої освіти» години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

У мовно-літературній освітній галузі для 5-9 класів обрано окремі навчальні предмети - українська мова, українська література, зарубіжна література

У математичній освітній галузі для 7 -9 класів обрано окремі навчальні предмети - алгебра і геометрія.

У природничій освітній галузі для 6 класу обрано інтегрований курс природничої освітньої галузі і географію. Інтегрований курс природничої освітньої галузі у 5-6 класах вивчається за модельною навчальною програмою «Пізнаємо природу», що має гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (додаток 5 до Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти, далі - додаток 5)

У 7-9 класах у природничій освітній галузі обрано окремі навчальні предмети - біологія, географія, фізика, хімія.

Соціальна і здоров'язбережувальна освітня галузь у 5-9 класах реалізується через інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»

У громадянській та історичній освітній галузі для 7-9 класах обрано окремі навчальні предмети - історія України, всесвітня історія, громадянська освіта.

Гранична наповнюваність класів та тривалість уроків встановлюються відповідно до Закону України «Про загальну середню освіту».

Поділ класів на групи здійснюється відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 №128 «Про затвердження нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів» у редакції наказу Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Порядку поділу класів на групи під час вивчення окремих навчальних предметів (інтегрованих курсів) у державних, комунальних закладах загальної середньої освіти» від 03 червня 2025 року №808, враховуючи зміни, внесені наказом Міністерства освіти і науки України від 23.06.2025 р. № 899

№з/п	Предмет	Клас	К-сть учнів	К-сть груп/к-сть учнів
1	Інформатика	7	22	2/ (11 і 11)
4	Інформатика	9	16	2/ (8 і 8)

Навчальний план базової середньої освіти зорієнтований на роботу за п'ятиденним робочим тижнем.

Навчальний план
Волсвинської гімназії
для 1,2 класів на 2026/2027 навчальний рік

Складений відповідно до Типової освітньої програми закладів загальної освіти (1 –2класи), розробленої під керівництвом Р.Б. Шияна – Нова українська школа, затвердженої Колегією Міністерства освіти і науки України від 23.02.2018 року, за додатком до наказу МОН України від 21.03.2018 р. № 268 «Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 1-2 класів закладів загальної середньої освіти», зі змінами, затвердженими наказом МОН України від 08.10.2019р. №1272

№	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень	
		1 кл.	2 кл.
1	Українська мова	5	5
2	Іноземна мова (англійська)	2	3
3	Математика	3+1	3+1
4	Я досліджую світ*	7	7
5	Інформатика (у курсі Я досліджую світ)	0	1
6	Мистецтво	2	2
7	Фізична культура	3	3
	Усього	20+3	22+3

Гранично допустиме навантаження на учня	20	22
Всього	23	25

Л. Равлик Любов РАВЛИК

Волсвинської гімназії

для 3, 4 класів на 2026/2027 навчальний рік

Складений відповідно до Типової освітньої програми закладів загальної освіти (3–4 класи), розробленої під керівництвом Р.Б. Шияна – Нова українська школа, затвердженої Колегією Міністерства освіти і науки України від 23.02.2018 року,

Наказ від 08.10.19р. №1273 «Про затвердження типових освітніх програм для 3-4 класів закладів загальної освіти»

№	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень	
		3 кл.	4 кл.
1	Українська мова	5	5
2	Іноземна мова (англійська)	3	3
3	Математика	4	4
4	Я досліджую світ*	7	7
5	Інформатика	1	1
6	Мистецтво	2	2
7	Фізична культура	3	3
	Усього	22+3	22+3

1	Курс за вибором	Основи християнської етики	1	1
Гранично допустиме навантаження на учня			23	23
Всього			26	26

Директор

Любов РАВЛИК

**Індивідуальний навчальний план
учня 2 класу Волсвинської гімназії
Перепелиці Михайла Кириловича
на 2026-2027 н.р.**

№	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень (занять на тиждень)
Інваріантний складник		
1	Українська мова	5
2	Іноземна мова (англійська)	3
3	Математика	3+1
4	Я досліджую світ	7
5	Інформатика	1
6	Мистецтво	2
7	Фізична культура	3
Усього		22+3
Гранично допустиме навчальне навантаження на учня (без корекційно-розвиткових занять)		22
Сумарна кількість годин інваріантної і варіативної складових		25
Усього		25
Корекційно-розвиткові заняття	заняття з практичним психологом	2
	заняття з вчителем логопедом	2
Усього		4
Всього		29

Директор

Любов РАВЛИК

**Індивідуальний навчальний план
учня 3 класу Волсвинської гімназії
Шоляк Тетяни Олексіївни**

№	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень (занять на тиждень)
Інваріантний складник		
1	Українська мова	5
2	Іноземна мова (англійська)	3
3	Математика	4
4	Я досліджую світ	7
5	Інформатика	1
6	Мистецтво	2
7	Фізична культура	3
Усього		25
Курс за вибором школи	Основи християнської етики	1
Гранично допустиме навчальне навантаження на учня (без корекційно-розвиткових занять)		23
Всього		26
Корекційно–розвиткові заняття	заняття з практичним психологом	3
	заняття з вчителем логопедом	1
	заняття з вчителем дефектологом	2
Усього		6
Всього		32

Директор

Любов РАВЛИК

Навчальний план для 5-9 класів

Волсвинської гімназії на 2026/2027 навчальний рік

(за типовою освітньою програмою для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженої наказом МОН України від 17 серпня 2026 року № 1430 «Про внесення змін до типової освітньої програми для 5–9 класів закладів загальної середньої освіти»)

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин				
Клас		5	6	7	8	9
Кількість учнів						
Мовно-літературна	Українська мова	4	4	3	3	3
	Українська література	2	2	2	2	1,5
	Іноземна мова	4	4	3,5	3,5	3
	Зарубіжна література	2	2	1,5	1,5	1,5
Математична	Математика	5	5	-	-	-
	Алгебра	-	-	3	2,5	2,5
	Геометрія	-	-	2	2	2
Природнича	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	2	2	-	-	-
	Біологія	-	-	2,5	2	2
	Географія	-	2	2	2	2
	Фізика	-	-	2	2	3
	Хімія	-	-	1	2	2
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	1	1	1	1	1
	Інтегрований курс «Духовність і мораль в житті суспільства»	1	-	-	-	-
	Інтегрований курс «Духовність і мораль в житті людини»	-	1	-	-	-
	Інтегрований курс «Підприємництво і фінансова грамотність»	-	-	-	0,5	0,5
Громадянська та історична	Інтегрований курс «Досліджуємо історію і суспільство»	2	2	-	-	-
	Історія України	-	-	1,5	1,5	2
	Всесвітня історія			1	1	1
	Громадянська освіта			0,5	0,5	0,5
	Правознавство					0,5
Інформатична	Інформатика	1	2	2	2	2
Технологічна	Технології	2	2	1	1	1
Мистецька	Музичне мистецтво	1	1	1	1	1
	Образотворче мистецтво	1	1	1	1	0,5
Фізична культура	Фізична культура	3	3	3	3	3
Разом (без фізичної культури + фізична культура)		28 + 3	31 + 3	31,5+ 3	32+3	32,5+ 3
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		0	0	0,5	1	0,5
Основи християнської етики (курс за вибором)		0	0	0,5	1	0,5
Гранично допустиме навчальне навантаження		28	31	32	33	33
Всього (без фізичної культури + фізична культура; без урахування поділу класів на групи)		28 + 3	31 + 3	32 + 3	33+3	33+3

Директор

Любов РАВЛИК

**Індивідуальний навчальний план
учня 5 класу Волсвинської гімназії
Михайлишина Дмитра Ігоровича**

Галузь	Інтегрований курс	Предмет	5 клас
Мовно - літературна		Українська мова	4
		Українська література	2
		Зарубіжна література	2
		Англійська мова	4
Математична		Математика	5
Природнича	Пізнаємо природу		2
Соціальна і здоров'язбережувальна	Здоров'я, безпека і добробут		1
	Духовність і мораль в житті суспільства		1
Громадянська та історична	Досліджуємо історію І суспільство		2
			0
Інформатична		Інформатика	1
Технологічна		Технології	2
Мистецька		Музичне мистецтво	1
		Образотворче мистецтво	1
Фізична культура		Фізична культура	3
Усього			31
Корекційно – розвиткові заняття	заняття з практичним психологом		3
	заняття з вчителем логопедом		1
	заняття з вчителем дефектологом		2
Всього			37

Директор

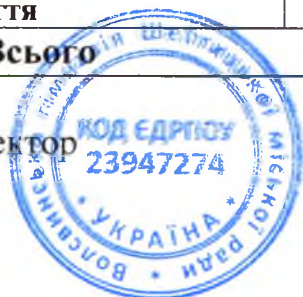

Любов РАВЛИК

**Індивідуальний навчальний план
учня 6 класу Волсвинської гімназії
Шоляка Віталія Олексійовича**

Галузь	Інтегрований курс	Предмет	6 клас
Мовно - літературна		Українська мова	4
		Українська література	2
		Зарубіжна література	2
		Англійська мова	4
Математична		Математика	5
Природнича	Пізнаємо природу		2
		Географія	2
Соціальна і здоров'язбережувальна	Здоров'я, безпека і добробут		1
	Духовність і мораль в житті суспільства		1
Громадянська та історична	Досліджуємо історію і суспільство		2
			0
Інформатична		Інформатика	2
Технологічна		Технології	2
Мистецька		Музичне мистецтво	1
		Образотворче мистецтво	1
Фізична культура		Фізична культура	3
Усього			34
Корекційно – розвиткові заняття	заняття з вчителем логопедом		4
Всього			38

Директор

Любов РАВЛИК

Розділ IV

1. Перелік, зміст, тривалість і взаємозв'язок освітніх галузей

Освітню програму укладено за основними освітніми галузями:

1-2 класи:

- мовно-літературна, що містить українську мову і літературу та іноземну мову (англійську);
- математична;
- природнича;
- громадянська та історична;
- технологічна;
- інформатична;
- соціальна і здоров'язбережувальна;
- мистецька;
- фізкультурна.

Для кожної освітньої галузі визначено мету та загальні результати навчання здобувачів освіти в цілому. За ними впорядковано обов'язкові результати навчання здобувачів освіти, які є основою для їх подальшого навчання на наступних рівнях загальної середньої освіти.

Навчальні плани

3-4 класи:

Перелік освітніх галузей. Типову освітню програму укладено за такими освітніми галузями: Мовно-літературна, зокрема:

Рідномовна освіта (українська мова та література; мови та літератури корінних народів та національних меншин) (МОВ1)

Іншомовна освіта (ІНО) (англійська мова)

Математична (МАО)

Природнича (ПРО)

Технологічна (ТЕО)

Інформатична (ІФО)

Соціальна і здоров'язбережувальна (СЗО)

Громадянська та історична (ГІО)

Мистецька (МІО)

Фізкультурна (ФІО)

Мовно-літературна освітня галузь

Рідномовна освіта (українська мова і література)

Освітню програму з рідномовної освіти створено на основі Державного стандарту початкової освіти.

Метою рідномовної освіти для загальної середньої освіти є розвиток здатності спілкуватися українською мовою для духовного, культурного й національного самовияву, послуговуватися нею в особистому і суспільному житті, у міжкультурному діалозі, бачити її передумовою життєвого успіху; плекання здатності спілкуватися рідною мовою (якщо вона не українська); формування

шанобливого ставлення до культурної спадщини; збагачення емоційно-чуттєвого досвіду.

Відповідно до окресленої мети, головними завданнями рідномовної освіти у початковій школі є:

- виховання стійкої мотивації до читання та прагнення вдосконалювати своє мовлення;
- сприяння індивідуальному самовияву учнів та взаємодії між ними через розвиток комунікативних умінь, зокрема діалогічного мовлення, театралізацію;
- розвиток умінь вдумливого читання і базових правописних умінь;
- збагачення духовного світу учнів через естетичне сприймання творів художньої літератури та медіапродуктів;
- розвиток уяви та творчого мислення учнів за допомогою творів літератури та мистецтва, медіатекстів, театралізації, гри;
- формування умінь опрацьовувати тексти різних видів (художні, науково-популярні, навчальні, медіатексти);

-розвиток здатності спостерігати за мовними явищами, експериментувати з звуками, словами, фразами, зокрема і в мовних іграх, для опанування початкових лінгвістичних знань і норм української мови;

-створення сприятливого мовного середовища у школі, зокрема й через пізнання сучасної дитячої літератури різної тематики та жанрів.

Відповідно до окреслених завдань, у початковому курсі рідномовної освіти виокремлено такі **змістові лінії**: «Взаємодіємо усно», «Читаємо», «Взаємодіємо письмово», «Досліджуємо медіа», «Досліджуємо мовлення», «Театралізуємо».

Комунікативна компетентність, зокрема вільне володіння українською мовою та спілкування рідною мовою (якщо вона не українська), виявляється в безпосередньому та опосередкованому спілкуванні.

Для формування комунікативної компетентності в умовах безпосереднього спілкування програма пропонує розгортати навчальну діяльність у межах змістової лінії **«Взаємодіємо усно»** (мовець / слухач – слухач / мовець). Ця змістова лінія передбачає залучення учнів до дій зі сприймання, перетворення, виокремлення аналізу й інтерпретації, оцінювання та використання усної інформації в реальній мовленнєвій практиці (бесіда, дискусія у класі, мікродискусія в групі, обговорення в парі тощо).

Для становлення комунікативної компетентності в умовах опосередкованого спілкування (на відстані у просторі та часі) запропоновано змістові лінії **«Читаємо»** (читач – автор), **«Взаємодіємо письмово»** (автор – читач), **«Досліджуємо медіа»** (читач / глядач / слухач – автор). Ці змістові лінії забезпечують здобуття досвіду опосередкованого спілкування, опанування кола знань (понять, уявлень) та вмінь, що дають змогу учням удосконалювати комунікативну компетентність.

Змістова лінія **«Читаємо»** спрямована на розвиток мотивації дітей до читання залучення їх до читацької діяльності, яка ґрунтується на учнівській ініціативності та самостійності у доборі текстів для читання та інтерпретації прочитаного. Під час читання учні розвивають уміння сприймати та аналізувати текст, оцінювати прочитане та перетворювати інформацію, уявляти, мислити творчо.

Змістова лінія **«Взаємодіємо письмово»** передбачає залучення учнів до реальної писемної практики, зокрема за допомогою цифрових пристроїв та в режимі онлайн. Результатом такої роботи є базові вміння створювати писемні висловлювання у реальному та віртуальному просторі та редагувати їх.

Змістова лінія «Досліджуємо медіа» передбачає ознайомлення школярів з основами медіаграмотності. Діти формують уявлення про межу між реальним світом і світом мас-медіа. Вони вчаться інтерпретувати, аналізувати, оцінювати медіатексти (фільм, мультфільм, реклама, фотографія тощо) та створювати прості медіапродукти. Змістова лінія «Досліджуємо медіа» пропонує інструмент для активного критичного освоєння комунікативного медіасередовища.

Змістова лінія «Досліджуємо мовлення» забезпечує дослідження мовних закономірностей і формування на цій основі свідомих мовленнєвих умінь (орфоепічних, лексичних, граматичних, правописних, стилістичних, словотвірних). Також у межах цієї змістової лінії учні опановують виражальні засоби художніх текстів, що в цілому сприяє творенню індивідуального стилю мовлення.

Змістова лінія «Театралізуємо» слугує розвитку комунікативних умінь учнів, зокрема вміння моделювати різні ситуації спілкування, обирати відповідні комунікативні стратегії, досліджувати несловесні засоби спілкування. Увага до несловесних засобів приділятиметься і в змістових лініях «Взаємодіємо усно» та «Досліджуємо медіа», а сам прийом театралізації може використовуватися й у змістовій лінії «Читаємо».

Специфіка змістової лінії «Театралізуємо» пов'язана з формуванням уявлення про театр як місце, де учні здобувають досвід співчуття та співпереживання. Тому в межах змістової лінії «Театралізуємо» учні досліджують чужу (глядач) та власну (актор) експресію. Ця змістова лінія передбачає залучення учнів до сценічної творчості, в умовах якої школярі набувають акторського досвіду, зокрема імпровізації, що забезпечує розвиток у дитини емоційного інтелекту, творчого мислення, самосвідомості й самоефективності, уміння мобілізувати інших, ініціативності, уміння долати бар'єри, пов'язані з неоднозначністю, невизначеністю та ризиками, співпрацювати з іншими особами.

Мовно-літературна освітня галузь Іншомовна освіта (англійська мова)

Освітню програму з іншомовної освіти створено на основі Державного стандарту початкової освіти.

Метою іншомовної освіти для загальної середньої освіти є формування іншомовної комунікативної компетентності для безпосереднього та опосередкованого міжкультурного спілкування, що забезпечує розвиток інших ключових компетентностей і задоволення різних життєвих потреб дитини.

Відповідно до окресленої мети, головними **завданнями** іншомовної освіти у початковій школі є:

- здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених цією програмою;
- розуміти на слух зміст автентичних текстів;
- читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту;
- здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань;
- адекватно використовувати досвід, набутий під час вивчення рідної мови та інших навчальних предметів;
- використовувати в разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів;
- критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб;
- висловлювати свої думки, почуття та ставлення;
- ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування;

-обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб;

-ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов.

Зміст навчання забезпечується єдністю предметного, процесуального та емоційно-ціннісного компонентів і створюється на засадах опанування іноземної мови в контексті міжкультурної парадигми, що передбачає ознайомлення з культурою народу, чію мову вивчають учні. Такий підхід зумовлює формування готовності до міжкультурної комунікації в межах типових сфер, тем і ситуацій спілкування, визначених навчальною програмою. На кінець 2-го класу учні загальноосвітніх навчальних закладів досягають рівня Pre-A1, а на кінець 4-го класу – рівня A1. Ці рівні характеризують результати навчальних досягнень в кожному виді мовленнєвої діяльності та узгоджуються із «Загальноєвропейськими рекомендаціями з мовної освіти»¹.

Відповідно до мети іншомовної освіти та завдань у початковій школі, виокремлено такі **змістові лінії**: «Сприймання на слух», «Зорове сприймання», «Усна взаємодія», «Усне висловлювання», «Писемна взаємодія», «Писемне висловлювання», «Онлайн взаємодія».

Іншомовна комунікативна компетентність виявляється в безпосередньому та опосередкованому міжкультурному спілкуванні. Для формування комунікативної компетентності в умовах безпосереднього спілкування програма пропонує розгортати навчальну діяльність у межах змістових ліній **«Сприймання на слух»**, **«Усна взаємодія»**, **«Усне висловлювання»**. Змістова лінія **«Сприймання на слух»** передбачає залучення учнів до дій зі сприймання коротких простих запитань, тверджень, вказівок, інструкцій та реагування на них вербально і/або невербально. Змістова лінія **«Усна взаємодія»** спрямована на розвиток умінь розпізнавати знайомі слова повсякденного вжитку у знайомому контексті; ставити запитання та давати відповіді про себе та щоденні справи. Змістова лінія **«Усне висловлювання»** передбачає творення коротких фраз про себе, надавання базової персональної інформації (наприклад, ім'я, адреса, родина, національність).

Для становлення комунікативної компетентності в умовах опосередкованого спілкування (на відстані в просторі та часі) запропоновано змістові лінії **«Зорове сприймання»** (читач – автор), **«Писемна взаємодія»**, **«Писемне висловлювання»**, **«Онлайн взаємодія»**. Усі перелічені змістові лінії забезпечують для учня здобуття досвіду опосередкованого спілкування та опанування низки комунікативних умінь, що дасть змогу учням розвивати комунікативну компетентність. Змістова лінія **«Зорове сприймання»** передбачає сприймання та розпізнавання знайомих слів у супроводі малюнків. У рамках змістової лінії **«Писемне висловлювання»** учні навчаються писати короткі фрази для надання базової інформації. Результатом опрацювання змістової лінії **«Онлайн взаємодія»** є оволодіння вміннями встановлювати базовий соціальний контакт онлайн, вживаючи найпростіші ввічливі форми вітання та прощання, та розмішувати прості твердження про себе у форматі онлайн.

Математична освітня галузь

Освітня програма з математики для 1 – 4 класів спрямована на формування в учні математичної ключової і предметної компетентностей, реалізацію мети та загальних

цілей освітньої галузі, визначених у Державному стандарті початкової освіти (далі Стандарт).

При конструюванні програми головний акцент зроблено на реалізацію компетентнісного підходу у викладанні математики. Визначальними у структурі програми є обов'язкові та очікувані результати навчання на кінець другого та четвертого класів.

Такий підхід дає можливість чітко бачити, якими компетентностями мають оволодіти молодші школярі на першому та другому циклах початкової освіти, а вчитель не мусить концентрувати свою увагу на вивченні однакового для всіх обсягу і змісту матеріалу, залишаючи за собою право його вибору з урахуванням вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб учнів шляхом розроблення власної освітньої програми.

Метою математичної освітньої галузі Стандарт визначає «розвиток математичного мислення дитини, здатностей розуміти й оцінювати математичні факти й закономірності, робити усвідомлений вибір, розпізнавати в повсякденному житті проблеми, які можна розв'язувати із застосуванням математичних методів, моделювати процеси та ситуації для вирішення проблем».

У відповідності із загальними цілями найважливішими **завданнями** навчання математики можуть бути:

- формування здатності розпізнавати серед повсякденних проблем ті, які можна розв'язати із застосуванням математичних методів та способів;
- розвиток вміння здійснювати дослідження, аналіз, планування послідовності дій для розв'язання повсякденних проблем математичного змісту, зокрема й сюжетних задач;
- формування та розвиток усвідомлених і міцних обчислювальних навичок;
- вироблення вміння описувати побачене, почуте, прочитане за допомогою простих математичних моделей;
- формування відповідального ставлення щодо висування гіпотез, їх оцінки, доведення або спростування, обґрунтування свого вибору;
- вироблення досвіду дослідження просторових відношень, форм об'єктів навколишнього світу, конструювання площинних та об'ємних геометричних фігур;
- вироблення вміння сприймати, перетворювати та оцінювати отриману інформацію, використовуючи різні джерела, у тому числі й засоби інформаційно-комунікаційних технологій.

У початковому курсі математичної освіти відповідно до зазначеної мети і сформульованих завдань виділено такі змістові лінії: «Лічба», «Числа. Дії з числами», «Вимірювання величин», «Просторові відношення. Геометричні фігури», «Робота з даними».

У межах змістових ліній «Лічба», «Числа. Дії з числами» здійснюється формування поняття числа, насамперед, розуміння учнями принципу утворення різних видів чисел (натуральних одноцифрових, натуральних багатоцифрових, дробових тощо) та способів виконання дій з цими числами – порівняння, додавання, віднімання, множення та ділення. Крім того, розгортається робота з дослідження законів і властивостей, способів виконання арифметичних дій під час розв'язання повсякденних проблем математичного змісту, зокрема й сюжетних задач.

У рамках змістової лінії «Вимірювання величин», опираючись на суб'єктний досвід та навички дослідницької роботи, молодші школярі вчать *вимірювати величини* довжини, маси, температури, часу, місткості (об'єму) за допомогою підручних засобів і вимірювальних приладів, оперувати грошима.

Разом з тим, учні виконують перетворення, порівняння, додавання і віднімання іменованих чисел, розв'язують повсякденні проблеми математичного змісту, в тому числі й сюжетні задачі, використовуючи різні одиниці вимірювання величин.

У процесі навчальної роботи з різного роду величинами виокремлюється також і *робота з геометричним матеріалом*, дослідження просторових відношень та геометричних фігур різних форм, конструювання площинних та об'ємних фігур з підручного матеріалу, створення макетів реальних та уявних об'єктів різних конструкцій, виконання простих завдань, описаних у математичних текстах, в т.ч. й сюжетних задачах геометричного змісту (змістова лінія «*Просторові відношення. Геометричні фігури*»).

Формування в учнів умінь аналізувати повсякденні проблеми математичного змісту потребує оволодіння ними *математичним моделюванням* як прийомом *діяльності* при дослідженні реальних об'єктів і процесів та при розв'язуванні навчально - пізнавальних практико зорієнтованих задач, використовуючи різні джерела інформації, в тому числі й засоби інформаційно-комунікаційних технологій. З прикладами так званих «фізичних» моделей школярі зустрічаються ще в дошкіллі: іграшки, що оточують дитину, фотографія людини, глобус та ін., а математичне моделювання – це створення моделей та їх дослідження засобами математики.

З 1-го класу учнів варто привчати до роботи з різного виду *простими математичними моделями*, оскільки вони так чи інакше допомагають виділити, впорядкувати, проаналізувати та зафіксувати дані (подані в умові задачі, зібрані за допомогою опитувальника тощо). Ця робота розгортається у межах змістової лінії «*Робота з даними*».

Таким чином, упродовж двох циклів навчання математики у поєднанні з іншими освітніми галузями у здобувачів початкової освіти здійснюватиметься формування знань, умінь, ставлень, що є сутністю компетентнісного підходу, для забезпечення подальшої здатності успішно навчатися, усвідомлюючи роль математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини.

Природнича освітня галузь

Освітню програму природничої освітньої галузі створено на основі Державного стандарту початкової освіти.

Метою природничої освітньої галузі для загальної середньої освіти є формування наукового мислення та культури дослідження; розвиток системних уявлень про цілісність та розмаїття природи, утвердження принципів сталого розвитку, ефективної, безпечної і природоохоронної поведінки в довкіллі.

Відповідно до окресленої мети, головними **завданнями** природничої освітньої галузі у початковій школі є:

- виховання любові та шанобливого ставлення до природи рідного краю, України планети Земля;
- формування екологічно й етично обґрунтованої поведінки у природі, залучення до участі у природоохоронних акціях;
- розвиток зацікавлення до пізнання природи, оволодіння способами навчально-пізнавальної діяльності, елементарними дослідницькими вміннями (через експерименти, спостереження);
- поступове формування уявлень про природничо-наукову картину світу через поглиблення початкових знань про природні об'єкти і явища, взаємозв'язки і системі «нежива природа – жива природа», про залежність людини від стану навколишнього середовища та її вплив на нього.

Відповідно до зазначених мети і завдань, виокремлено такі **змістові лінії**: «Я пізнаю природу», «Я у природі», «Я у рукотворному світі».

Змістова лінія **«Я пізнаю природу»** спрямована на формування дослідницьких умінь школярів через підтримку допитливості та інтересу до спостережень, експериментів та моделювання для пошуку відповідей на запитання про навколишній світ.

Змістова лінія **«Я у природі»** передбачає розвиток уявлень молодших школярів про об'єкти та явища природи, встановлення зв'язків між неживою і живою природою, формування бережливого ставлення до природи; вироблення навичок екологічно доцільної поведінки в довкіллі.

Змістова лінія **«Я в рукотворному світі»** спрямована на формування загальних уявлень про світ, створений людиною, понять про взаємозв'язки людини і природи, слугує джерелом натхнення для пошуку та втілення дитячих винахідницьких ідей та проектів.

Провідна роль у вивченні природничої освітньої галузі належить дослідженням (спостереженням, експериментам), екскурсіям, природоохоронній та проектній діяльності школярів.

Технологічна освітня галузь

Освітню програму технологічної освітньої галузі створено на основі Державного стандарту початкової освіти.

Метою технологічної освітньої галузі для загальної середньої освіти є формування в учня/учениці здатності до зміни навколишнього світу засобами сучасних технологій без шкоди для середовища, до використання технологій для власної самореалізації, культурного й національного самовияву.

Відповідно до окресленої мети, головними **завданнями** технологічної освітньої галузі у початковій школі є:

- залучення учнів до різних видів діяльності, формування вмінь для створення виробу від творчого задуму до його втілення в готовий результат;
- формування в учнів культури праці та побуту, навичок раціонального ведення домашнього господарства, задоволення власних потреб та потреб інших, відповідальності за результати власної діяльності;
- формування вміння ефективно використовувати природні матеріали з турботою про навколишнє середовище;
- створення умов для практичного і творчого застосування традицій і сучасних ремесел.

Зміст технологічної освітньої галузі в початкових класах структурується за такими **змістовими лініями**: «Технічна творчість і техніка», «Світ технологій», «Світ ремесел», «Побут».

Змістові лінії, які систематизують очікувані результати навчання, спрямовані на формування ключових компетентностей учнів.

Змістова лінія **«Технічна творчість і техніка»** спрямована на залучення учнів до творчої діяльності у процесі конструювання та моделювання під час самостійної або колективної роботи з конструктором. Процес конструювання з готових деталей (моделей) конструктора має на меті сприяти розвитку просторової уяви й елементів творчого та технічного мислення учнів, через читання і зіставлення малюнків, графічних зображень, за якими учні складатимуть конструкції. Учні виконуватимуть макетування об'ємних моделей транспортних засобів, будинків, веж, роботів тощо.

Пропоновані умови: персональний доступ учня / учениці до деталей конструкторів, відповідних графічних зображень схем для конструювання простих моделей; матеріалів для виготовлення та оздоблення виробу

Змістова лінія «Світ технологій» має на меті формувати в учнів здатність планувати власну діяльність у процесі вивчення конструкційних матеріалів – від розпізнавання їх на дотик до аргументованого добору для створення виробу, виконувати найпростіші способи їх обробки. Важливою умовою засвоєння цієї лінії формування в учнів здатності розуміти і дотримуватися послідовності виготовленні виробів, аргументувати обрану послідовність у роботі. У процесі роботи з матеріалами провідними операціями будуть: різання ножицями, склеювання, зв'язування стрічок тощо.

Пропоновані умови: персональний доступ учня / учениці до матеріалів технологічних карток (схем), необхідних для виготовлення виробу, інструментів пристосувань, довідникових посібників (книжки з ілюстраціями до творів, набори малюнків до мультфільмів тощо). Організація екскурсій на виробничі об'єднання, перегляд та обговорення відеофільмів про виробництво. Перегляд та обговорення фільмів (мультфільмів), у яких висвітлюється повторне та економне використання матеріалів.

Змістова лінія «Світ ремесел» має на меті формувати в учнів ставлення до творчості декоративно-ужиткового мистецтва та ремесел як культурної спадщини українського народу, а також вміння створювати та оздоблювати прості вироби зразком чи власним задумом, із застосуванням традиційних ремесел або технік декоративно-ужиткового мистецтва. У процесі роботи провідними операціями будуть: різання ножицями, склеювання, зв'язування, різьблення, ліплення тощо.

Пропоновані умови: персональний доступ учня / учениці до виробів, виготовлених традиційними та сучасними ремеслами; матеріалів, інструментів та пристосувань, каталогів, фотографій тощо. Перегляд та обговорення фільмів (мультфільмів), у яких висвітлюються технології традиційних та сучасних ремесел. Відвідування (реально чи віртуально) майстерень народних умільців, музеїв декоративно-ужиткового мистецтва.

Змістова лінія «Побут» має на меті формувати практичні навички організації власної життєдіяльності, розв'язувати практичні завдання у власному побуті, планувати та реалізовувати найпростіші трудові дії (ремонт іграшок, книжок, догляд за рослинами, домашніми тваринами; приготування страв за рецептами; догляд за одягом та взуттям).

Пропоновані умови: персональний доступ учня / учениці до матеріалів, інструментів та пристосувань; об'єктів (іграшок, книжок тощо). Перегляд та обговорення фільмів (мультфільмів), у яких висвітлюються найпростіші дії щодо самостійності в побуті. Технологічна освітня галузь базується на практичній діяльності учнів. На кожному занятті передбачено виконання практичної роботи. Об'єкти праці для виготовлення учитель/ учителька добирає, спираючись на побажання учнів.

Інформатична освітня галузь

Освітню програму цієї галузі створено на основі Державного стандарту початкової освіти.

Метою інформатичної освітньої галузі для загальної середньої освіти є формування в учня/ учениці здатності до вирішення проблем із використанням цифрових пристроїв, інформаційно-комунікаційних технологій та критичного мислення для розвитку, творчого самовираження, власного та суспільного добробуту; безпечної відповідальної діяльності в інформаційному суспільстві.

Відповідно до окресленої мети, головними завданнями інформатичної освітньої галузі у початковій школі є:

-формування відповідальної позиції цифрового громадянина, навичок безпечного й етичного користування цифровими пристроями та мережами;
-формування початкових умінь розрізняти інформацію різних видів та працювати з нею за допомогою цифрових пристроїв чи без них;
-формування початкових умінь визначати, знаходити та зберігати інформацію, необхідну для розв'язання життєвих проблем (навчання, гри тощо), за допомогою цифрових пристроїв, мереж та без них, самостійно та під час групової взаємодії; розрізняти правдиву і неправдиву інформацію різних видів;
-налагодження комунікації за допомогою цифрових пристроїв та мереж для спільної творчості, співпраці, навчання, гри;
-формування початкових умінь створювати електронні тексти (зображення, відео, звуки, програми тощо) за допомогою цифрових пристроїв;
-формування вмінь презентувати себе, власну творчість, ідеї, створені продукти та інші результати індивідуальної та групової діяльності за допомогою цифрових пристроїв.

Реалізація поставленої мети та завдань у початковій школі відбувається за **змістовими лініями** “Я у світі інформації (Дані. Інформація. Моделі)”, “Моя цифрова творчість”, “Комунікація та співпраця”, “Я і цифрові пристрої”, “Відповідальність та безпека в інформаційному суспільстві”.

У рамках змістової лінії **“Я у світі інформації (Дані. Інформація. Моделі)”** формуються початкові вміння розпізнавати, знаходити, свідомо відбирати, зберігати та опрацьовувати просту інформацію за допомогою цифрових пристроїв та без них. Розпізнавання правдивої і неправдивої інформації в усіх її виявах (текст, зображення, звук тощо) необхідне для формування критичного мислення, що сприяє безпеці в інформаційному просторі дитини. Початкові уявлення про моделі реалізуються через визначення істотних і неістотних властивостей об'єктів та створення на основі цього простих моделей об'єктів.

Змістова лінія **“Моя цифрова творчість”** розкривається через практичну діяльність (індивідуальну і групову) зі створення простих інформаційних продуктів (програм, текстів, зображень, відео, звуків, тощо) за допомогою цифрових пристроїв та програм для творчого самовираження, презентації себе і продуктів власної діяльності, вирішення завдань інших освітніх галузей.

В основі змістової лінії **“Комунікація та співпраця”** – ознайомлення із доступними для дитини засобами цифрової та безпосередньої комунікації для гри, спілкування, навчання, отримання нової інформації; використання безпечного онлайнового чи офлайнового середовища для цього. В умовах роботи у групі учні мають навчитися окреслювати цілі індивідуальної та групової діяльності, розподіляти ролі в межах групи, оцінювати здобутий результат, аналізувати помилки та усувати їх, доброзичливо взаємодіяти безпосередньо та в мережах.

Змістова лінія **“Я і цифрові пристрої”** реалізовується через усвідомлення і розпізнавання тих завдань, які можна розв'язати за допомогою цифрових пристроїв, виходячи з їхніх функціональних можливостей (фотографувати, записувати, слухати, відображати, опрацьовувати інформацію тощо). До основних умінь, які формуються через цю змістову лінію, належать розпізнавання простих програмних і технічних несправностей та вміння усувати їх самостійно чи з допомогою дорослих, розуміти обмеження та переваги пристроїв стосовно виконуваних завдань, усвідомлювати, що машини можуть імітувати інтелектуальну діяльність. Ця змістова лінія охоплює вміння організовувати власний робочий простір на фізичному та простому програмному рівні для збереження здоров'я, доброго самопочуття та ефективної діяльності учня/учениці.

Змістову лінію **“Відповідальність та безпека в інформаційному суспільстві”** спрямовано на створення безпечних умов для учня / учениці під час роботи з цифровими пристроями і в мережах, що передбачає захист особистої інформації, формування принципів етичного, доброзичливого та відповідального спілкування через мережі, навички і можливості захисту власного інформаційного простору, фізичного та психологічного здоров'я. У рамках цієї змістової лінії в учнів формується відповідальне та шанобливе ставлення до власної та чужої інформаційної діяльності, яке на рівні початкової школи виявляється, зокрема, через зазначення власного авторства, посилання на авторство інших, а також усвідомлення шкоди від списування.

Вказані змістові лінії передбачають можливу інтеграцію інформатичної освіти в галузі з іншими освітніми галузями через розв'язування дослідницьких завдань, формування наскрізних умінь учнів, інформатичної грамотності та культури.

Соціальна та здоров'язбережувальна освітня галузь

Освітню програму цієї галузі створено на основі Державного стандарту початкової освіти.

Метою соціальної та здоров'язбережувальної освітньої галузі для загальної середньої освіти є становлення самостійності учня / учениці, його / її соціальної залученості та активності через формування здорового способу життя, розвитку підприємливості, здатності до співпраці в різних середовищах, впевненості в собі та доброчесності для безпеки, добробуту та сталого розвитку.

Відповідно до окресленої мети, головними **завданнями** соціальної та здоров'язбережувальної освітньої галузі у початковій школі є:

- формування у школярів стійких переконань щодо цінності життя, здоров'я і безпеки для себе і тих, хто його / її оточує;
- виховання дбайливого та усвідомленого ставлення до власного здоров'я і безпеки;
- розвиток потреби самопізнання та самовдосконалення;
- формування в учнів сталої мотивації до здорового способу життя;
- формування свідомого прагнення дотримуватися безпечної, здорової та етичної поведінки для поліпшення добробуту;
- розвиток умінь ухвалювати рішення в повсякденних ситуаціях з користю для безпеки та здоров'я;
- сприяння індивідуальному розвитку самостійності, підприємливих якостей та поведінки свідомого споживача;
- формування вміння вчитися без шкоди для здоров'я;
- створення сприятливого безпечного та здорового середовища в школі.

Зміст соціальної та здоров'язбережувальної освітньої галузі структуровано за трьома **змістовими лініями**: «Безпека», «Здоров'я», «Добробут».

Змістова лінія **«Безпека»** передбачає розвиток умінь безпечної поведінки вдома, в школі та у природному й техногенному середовищі, прогнозування наслідків небезпечних дій, визначення впливів на вибір безпечної поведінки, дотримання правил (дорожнього руху, використання побутової техніки і побутової хімії тощо) та відповідального ставлення до особистої безпеки й безпеки інших.

Змістова лінія **«Здоров'я»** спрямована на формування в учнів здоров'язбережувальної компетентності і поведінки через набуття навичок здорового способу життя, розвиток позитивної самооцінки, критичного мислення,

уподобань, здібностей та інтересів, заохочує обирати цілі особистісного зростання (бути відповідальним, чесним тощо), допомагає початковому усвідомленню гідності та неповторності будь-якої людини.

Змістова лінія *«Я серед людей»* забезпечує усвідомлення ролі зв'язків, які існують між людьми, значення рідні, друзів, приятелів, спільнот, з якими дитина себе ідентифікує. Навчання в межах цієї змістової лінії сприяє набуттю досвіду громадянської поведінки та свідомому виборові норм і моделей поведінки, часто за певними взірцями.

Змістова лінія *«Моя культурна спадщина»* дає змогу учнівству усвідомити свою вкоріненість у національну, а також рідну за етнічним походженням культуру, в європейську цивілізацію. Учні/ учениці отримують можливість дослідити місцеві пам'ятки, пізнати традиції та минуле своєї родини, рідної етнічної групи, нації. Навчання в межах цієї змістової лінії сприяє розумінню значущості та різноманітності культурних надбань людства, формуванню умінь пізнавати минуле.

Змістова лінія *«Моя шкільна і місцева громади»* забезпечує розуміння учнем/ ученицею базових норм шкільного та місцевого громадського життя, дає йому/ їй змогу посильно долучатися до їх відтворення та модернізації. Пізнання шкільних і місцевих традицій, ознайомлення з громадянськими вчинками земляків, діяльністю шкільної адміністрації, місцевих органів влади та добровільних асоціацій, зорієнтованих на громадські справи, сприяє набуттю учнями первинного досвіду громадянської дії, демократичної поведінки та конструктивної взаємодії, впливає на формування емоційно-ціннісного компонента громадянської культури дитини. Навчання в межах цієї змістової лінії забезпечує вироблення вмінь висловлювати та обстоювати свою думку та приймати інших, висувати власні ініціативи, планувати й організовувати посильні для дітей молодшого шкільного віку громадські справи.

Змістова лінія *«Ми – громадяни України. Ми – європейці»* дає учневі / учениці елементарні уявлення про національну символіку та державні атрибути України, націю (народ), державу, політику, владу, ключові події в історії України, підводить до прийняття демократичних цінностей та ідей євроатлантичної інтеграції Батьківщини. У межах цієї змістової лінії на прикладі відомих історичних постатей та національних героїв школярі усвідомлюють цінності патріотизму, активної громадянської позиції, самоповаги та ін.

Змістові лінії громадянської та історичної освітньої галузі у початковій школі мають бути реалізовані оптимальними для кожного елементу змісту та навчальної цілі інтерактивними методами, із використанням інформаційних технологій.

Мистецька освітня галузь

Освітню програму цієї галузі створено на основі Державного стандарту початкової освіти.

Метою навчання мистецтва для загальної середньої освіти є формування культурних цінностей у процесі пізнання мистецтва та художньо-творчого самовираження в особистому та суспільному житті; плекання пошани до національної і світової мистецької спадщини.

Відповідно до окресленої мети, головними **завданнями** навчання мистецтва у початковій школі є:

- збагачення духовного світу учня / учениці під час сприймання мистецтва та художньої творчості; виховання шани до національної і світової культурної спадщини;
- набуття досвіду творення художніх образів через опанування елементарними мистецькими вміннями; розвиток загальних і спеціальних мистецьких здібностей;
- розкриття творчого потенціалу особистості; стимулювання художньо-образного

умінь ухвалювати зважені рішення, відповідально ставитися до власного здоров'я та здоров'я тих, хто поряд, і протидіяти негативним соціальним чинникам.

Змістова лінія «Добробут» забезпечує розвиток етичної поведінки в соціумі, вміння вчитися і формування позитивного ставлення до навчання, усвідомлення важливості здорового способу життя для добробуту, розвиток підприємливості і споживчої культури для оптимального використання ресурсів та забезпечення добробуту, орієнтацію учнів на відповідальне ставлення до безпеки та здоров'я як до найважливіших життєвих цінностей.

Навчальний матеріал змістових ліній реалізується наскрізно в кожній темі через взаємоінтеграцію і взаємодоповнення.

Громадянська та історична освітня галузь

Пояснювальна записка

Освітню програму громадянської та історичної освітньої галузі створено на основі Державного стандарту початкової освіти.

Метою громадянської та історичної освітньої галузі для загальної середньої освіти є створення умов для формування в учня / учениці початкової школи власної ідентичності та готовності до змін через усвідомлення своїх прав і свобод, осмислення зв'язків між історією і теперішнім життям; плекання активної громадянської позиції на засадах демократії та поваги до прав людини, набуття досвіду співжиття за демократичними процедурами.

Відповідно до окресленої мети, головними **завданнями** громадянської та історичної освіти у початковій школі є:

- здобуття знань про сучасність і минуле своєї родини, місцевої громади, Батьківщини, людства, формування відповідного віковим можливостям розуміння змісту пам'ятних для себе та для громадян України подій;
- сприяння початковому усвідомленню власної гідності, цінності свободи і прав людини, своєї належності до родини, місцевої та шкільної громад, українського народу, вироблення відповідального ставлення до власної діяльності та діяльності інших;
- формування умінь орієнтуватися в історичному часі та соціальному просторі, знаходити та опрацьовувати доступну для себе суспільну інформацію, пояснювати її зміст та передавати породжені нею враження і думки;
- удосконалення набутих дітьми в дошкільному віці позитивних моделей поведінки у громадських місцях та опанування нових, пов'язаних із діяльністю школяра / школярки;
- розвиток здатності обстоювати власну думку та приймати інших, вирізняти вияви нерівності, несправедливості та дискримінації;
- створення умов для набуття успішного досвіду конструктивної взаємодії та громадянської поведінки, формування емоційно-ціннісного компоненту громадянської культури особистості.

Для формування ідентичності та громадянської компетентності учнів програма пропонує опановувати потрібні для цього знання і вміння, виробляти навички громадянської поведінки та виховувати громадянські чесноти в межах таких **змістових ліній**: «Я – Людина», «Я серед людей», «Моя культурна спадщина», «Моя шкільна і місцева громади», «Ми – громадяни України. Ми – європейці».

Змістова лінія «**Я – Людина**» передбачає залучення учня / учениці до опрацювання та використання для самоідентифікації елементарної інформації про людину як унікальну у Всесвіті істоту, яка творить себе як особистість, формує свій характер і розвиває цінні якості у процесі пізнавальної і трудової діяльності. Навчання в межах цієї змістової лінії сприяє самопізнанню учнів, усвідомленню власних потреб,

мислення, художніх інтересів; виховання естетичного смаку; сприяння творчому самовияву та розвитку індивідуального стилю учня / учениці через мистецтво;

- розвиток умінь інтерпретувати твори мистецтва, висловлювати враження та особистісне ставлення до них; засвоєння початкових знань про види мистецтва, особливості їхньої художньо-образної мови, зокрема у взаємозв'язках;
- формування вміння презентувати й оцінювати власну творчість, плекання потреби у самовдосконаленні;
- формування вміння взаємодіяти з іншими через мистецтво, виявляти зв'язки мистецтва з природним і соціокультурним середовищем;
- виховання здатності застосовувати мистецтво для отримання задоволення та емоційного самопізнання.

Реалізація поставленої мети та завдань здійснюється за **змістовими лініями**: «Художньо-практична діяльність», «Сприймання та інтерпретація мистецтва», «Комунікація через мистецтво», які окреслюють рамкову модель досягнення загальних цілей мистецької освітньої галузі.

Змістова лінія **«Художньо-практична діяльність»** націлює на розвиток креативності та мистецьких здібностей учнів через практичне засвоєння основ художньої мови різних видів мистецтва та способів художньо-творчого самовияву. Ця змістова лінія реалізується через формування в учнів умінь застосовувати різні виражальні засоби для творення художніх образів, імпровізування та естетичного перетворення довкілля, а також формування уявлень про можливість і способи впливати на емоційний стан завдяки мистецькій діяльності.

Змістова лінія **«Сприймання та інтерпретація мистецтва»** спрямована на пізнання цінностей, що несуть твори мистецтва. Її реалізація передбачає розвиток емоційної сфери учнів, збагачення естетичного досвіду, формування в них умінь сприймати, аналізувати, інтерпретувати, оцінювати мистецтво, виявляючи до нього емоційно-ціннісне ставлення, а також формування уявлень про можливість і способи впливати на свій емоційний стан завдяки сприйманню творів мистецтва.

Реалізація змістової лінії **«Комунікація через мистецтво»** націлена на соціалізацію учнів через мистецтво, усвідомлення ними свого «Я» (своїх мистецьких можливостей). Змістова лінія передбачає формування в учнів умінь презентувати себе і свої досягнення, критично їх оцінювати, взаємодіяти з іншими через мистецтво у середовищі, зокрема в різних культурно-мистецьких заходах, обговореннях тощо.

Мистецька освітня галузь може реалізовуватися через інтегровані предмети або предмети за окремими видами мистецтва: наприклад, музичне мистецтво, образотворче мистецтво тощо за умови реалізації упродовж циклу навчання всіх очікуваних результатів галузі.

Фізкультурна освітня галузь

Освітню програму фізкультурної освітньої галузі створено на основі Державного стандарту початкової освіти.

Метою цієї галузі для загальної середньої освіти є формування в учня / учениці стійкої мотивації до занять фізичною культурою і спортом та життєво необхідних рухових умінь і навичок для збереження власного здоров'я, розширення функціональних можливостей організму.

Відповідно до окресленої мети, головними **завданнями** фізкультурної освітньої галузі у початковій школі є:

- розширення рухового досвіду, вдосконалення навичок життєво необхідних рухових умінь та навичок, використання їх у повсякденній та ігровій діяльності;

- розширення функціональних можливостей організму через цілеспрямований розвиток фізичних якостей і природних здібностей;
- збереження та зміцнення здоров'я школярів;
- формування загальних уявлень про фізичну культуру, її значення в житті людини, збереженні та зміцненні здоров'я;
- формування основ здорового способу життя і створення умов для покращення фізичного і психоемоційного стану;
- формування практичних навичок щодо самостійних занять фізичними вправами та проведення активного відпочинку;
- розвиток комунікативних умінь під час занять фізичною культурою;
- формування морально-вольових якостей та позитивного ставлення до занять фізичною культурою і спортом;
- усвідомлення ролі занять спортом і Олімпійського руху для формування самоповаги, впевненості в собі, прагнення досягати успіху, дотримуючись принципів чесної гри;
- збільшення обсягу рухової активності, яка приносить радість дитині;
- формування творчих здібностей засобами фізичної культури.

Освітня програма фізкультурної освітньої галузі для 1-4 класів охоплює такі **змістові лінії**: «Базова рухова активність», «Ігрова та змагальна діяльність учнів (рухливі ігри та естафети)», «Турбота про стан здоров'я та безпеку».

Змістова лінія **«Базова рухова активність»** охоплює такі види діяльності, які спрямовані на формування життєво необхідних рухових умінь і навичок.

Змістова лінія **«Ігрова та змагальна діяльність учнів (рухливі ігри та естафети)»** пов'язана з опануванням рухливих ігор та естафет, що задовольняє потребу в руховій активності та сприяє формуванню комунікативних здібностей.

Змістова лінія **«Турбота про стан здоров'я та безпеку»** спрямована на формування свідомого ставлення до власного здоров'я та вмінь безпечної поведінки в процесі фізкультурної діяльності.

Предметом навчання у початковій школі в галузі фізичного виховання є **рухова активність із загальноосвітньою спрямованістю**.

Нові підходи до змісту занять фізичною культурою повинні орієнтувати вчителів не тільки на фізичну підготовленість, а й на розвиток особистості, на індивідуальне сприймання навчального матеріалу. Розв'язання цих завдань допускає відхід від жорсткої регламентації занять, підвищення їхньої емоційної насиченості, максимальної різноманітності форм, методів та засобів фізичного виховання, широкого використання інноваційних технологій фізичного виховання.

2. Очікувані результати навчання

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті початкової освіти, визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної галузі. Очікувані результати навчання учнів подано за змістовими лініями з обов'язковими результатами навчання першого циклу, визначеними Державним стандартом початкової освіти. Змістові лінії кожної освітньої галузі в межах I циклу окреслюють можливий навчальний матеріал, на підставі якого будуть формуватися очікувані результати навчання та відповідні обов'язкові результати навчання. Освітня програма ґрунтується на компетентнісному підході. Рекомендовані форми організації освітнього процесу. Очікувані результати навчання, окреслені в межах

кожної галузі, досягні, через використання інтерактивних форм і методів навчання – дослідницькі, інформаційні, мистецькі проекти, сюжетно-рольові ігри, інсценізації, моделювання, ситуаційні вправи, екскурсії, дитяче волонтерство тощо.

Вимоги до учнів.

Освітня програма передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом початкової освіти.

У початковій школі може здійснюється поділ класів на групи при вивченні інформатики відповідно до чинних нормативів (наказ Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128, зареєстрований в Міністерстві юстиції України від 06.03.2002 за № 229/6517).

5 – 9 класи:

- мовно-літературна;
- математична;
- природнича;
- соціальна і здоров'язбережувальна;
- громадянська та історична;
- технологічна;
- інформатична;
- мистецька;
- фізична культура.

Передбачені результати базової середньої освіти

Освітня програма передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.

Реалізація освітньої програми забезпечує формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для її успішної життєдіяльності, як-от: здатність спілкуватися державною та іноземними мовами, математичної грамотності й обізнаності у галузі природничих наук, техніки і технологій, готовності використовувати інформаційно-комунікаційні технології у своїй діяльності, уміння вчитися впродовж життя, здатності до соціальної комунікації й активності, життя в громадянському суспільстві, володіння навичками підприємницької діяльності, загальнокультурної й екологічної грамотності та готовності до здорового способу життя та інших компетентностей передбачених стандартом освіти.

На реалізацію мети діяльності Закладу при складанні навчального плану використано таблиці до Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня, які у повному обсязі включають інваріантну частину, сформовану на державному рівні, та варіативну частину, у якій передбачені предмети та курси за вибором, факультативні, індивідуальні та групові заняття відповідно освітніх потреб учнів.

3.ПЕРЕЛІК МОДЕЛЬНИХ НАВЧАЛЬНИХ ПРОГРАМ ТА НАВЧАЛЬНИХ ПРОГРАМ, ЗАТВЕРДЖЕНИХ ПЕДАГОГІЧНОЮ РАДОЮ

Робочий навчальний план на 2026/2027 навчальний рік складається на основі наступних типових навчальних програм:

№	Назва програми
1.	Типова освітня програма розроблена під керівництвом Шияна Р. Б. 1- 2 клас, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743
2.	Типова освітня програма розроблена під керівництвом Шияна Р. Б. 3- 4 клас (затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743

Інваріантна складова

І ступінь

1. Зміст навчальних програм предметів та інтегрованих курсів, види навчальної діяльності учнів, рекомендовані для використання в освітньому процесі першого циклу початкової школи реалізовано згідно Типова освітня програма розроблена під керівництвом Шияна Р. Б. 1- 2 клас, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743

2. Зміст навчальних програм предметів та інтегрованих курсів, види навчальної діяльності учнів, рекомендовані для використання в освітньому процесі другого циклу початкової школи реалізовано згідно Типова освітня програма розроблена під керівництвом Шияна Р. Б. 3- 4 клас (затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743

Початкова освіта

Предмет	Програма
1 клас	
Українська мова	Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Шияна Р. Б. (1-2 клас). Наказ МОН України від 12.08.2022 № 743-22
Іноземна мова	
Математика	
Я досліджую світ	
Мистецтво	
Фізична культура	
2 клас	
Українська мова	Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Шияна Р. Б. (1-2 клас). Наказ МОН України від 12.08.2022 № 743-22
Іноземна мова	
Математика	
Я досліджую світ	
Інформатика	
Мистецтво	
Фізична культура	
3 клас	
Українська мова	Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Шияна Р. Б. (3-4 клас). Наказ МОН
Іноземна мова	

Математика	України від 12.08.2022 № 743-22
Я досліджую світ	
Інформатика	
Мистецтво	
Фізична культура	
4 клас	
Українська мова	Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Шияна Р. Б. (3-4 клас). Наказ МОН України від 12.08.2022 № 743-22
Іноземна мова	
Математика	
Я досліджую світ	
Дизайн і технології	
Інформатика	
Мистецтво	
Фізична культура	

Базова середня освіта

Модельна навчальна програма - документ, що визначає орієнтовну послідовність досягнення очікуваних результатів навчання, зміст навчального предмета / інтегрованого курсу та види навчальної діяльності, рекомендовані для використання в освітньому процесі.

Усі обов'язкові результати навчання, визначені Державним стандартом базової середньої освіти в межах певної освітньої галузі, можуть бути реалізовані одним чи кількома навчальними предметами / інтегрованими курсами, для кожного з яких має бути створена модельна навчальна програма.

Модельна навчальна програма (далі - МНП) - документ, що визначає орієнтовну послідовність досягнення очікуваних результатів навчання, зміст навчального предмета / інтегрованого курсу та види навчальної діяльності, рекомендовані для використання в освітньому процесі.

Модельні навчальні програми розробляють для всього рівня базової середньої освіти (5-9 класи) або окремо для кожного циклу: адаптаційного циклу (5-6 класи) та циклу базового предметного навчання (7-9 класи). Між циклами освіти заклад може змінювати підхід: якщо в п'ятому-шостому класах в певній освітній галузі було обрано предметне вивчення, то на наступному циклі із відсутністю навчально-методичного забезпечення (зокрема підручника) для певного освітнього компонента допускається зміна модельної навчальної програми в межах циклу.

Рекомендацією для використання модельної навчальної програми в освітньому процесі закладів освіти, що забезпечують здобуття повної б загальної середньої освіти, є надання грифа «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України».

Спираючись на МНП, заклад освіти може розробляти навчальні програми предметів, білінгвальних курсів, Інтегрованих (зокрема міжгалузевих) курсів, що мають містити опис результатів навчання в обсязі не меншому, ніж визначено Державним стандартом та/або відповідними МНП. Формування змісту навчальних предметів, білінгвальних курсів, інтегрованих курсів може здійснюватися шляхом

упорядкування в логічній послідовності результатів навчання кількох освітніх галузей, однієї освітньої галузі або її окремих складників.

Навчальні програми, розроблені на основі МНП, затверджує педагогічна рада закладу освіт

5 клас

Предмет	Модельна навчальна програма
Українська мова	Модельна навчальна програма «Українська мова. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт.: Заболотний О. В., Заболотний В. В., Лавринчук В. П., Плівачук К. В., Попова Т. Д.), затверджена наказом Міністерством освіти і науки України від 12.07.2021 №795
Українська література	Модельна навчальна програма «Українська література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт.: Архипова В. П., Січкара С. І., Шило С. Б.), затверджена наказом Міністерством освіти і науки України від 12.07.2021 №795
Зарубіжна література	Модельна навчальна програма «Зарубіжна література. 5-9 класи» (авт.: Ніколенко О. М., Ісаєва О. О., Клименко Ж. В.), затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 10.10.2023 року № 1226
Англійська мова	Модельна навчальна програма «Іноземна мова. 5-9 класи» для закладів середньої освіти (авт.: Редько В.Г., Шаленко О.П., Сотникова С.І., Коваленко О.Я, Коропецька І.Б. та ін.), затверджена наказом Міністерством освіти і науки України від 12.07.2021 №795
Математика	Модельна навчальна програма «Математика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт.: Істер О.С.), затверджена наказом Міністерством освіти і науки України від 12.07.2021 №795
Пізнаємо природу	Модельна навчальна програма «Пізнаємо природу» 5-6 класи (інтегрований курс) (авт.: Біда Д. Д., Гільберг Т. Г., Колісник Я. І.), затверджена наказом Міністерством освіти і науки України від 12.07.2021 №795
Досліджуємо історію і суспільство	Модельна навчальна програма «Україна і світ: вступ до історії і громадянської освіти. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт. Васильків І.Д., Димій І.С., Шеремета Р.В.), затверджена наказом Міністерством освіти і науки України від 12.07.2021 №795
Здоров'я, безпека та добробут	Модельна навчальна програма «Здоров'я, безпека та добробут. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт.:Шиян О.І., Дяків В.Г., Седоченко А.Б., Страшко С.В.), затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 10.10. 2023 року № 1226
Духовність і мораль в житті людини і суспільства	Модельна навчальна програма «Духовність і мораль в житті людини і суспільства.5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт.: Жуковський В.М.,Сіданич І.Л.Гришук Д.Г,Губеня І.І.,Лохман Н.М.), затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 10.10.2023 року № 1226

	науки України від 12.07. 2021 року № 795, у редакції наказу МОН України від 09.02.2022№143
Технології	Модельна навчальна програма «Технології. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт.: Ходзицька І.Ю, Горобець О.В., Медвідь О.Ю.,Пасічна Т.С., Приходько Ю.М.), затверджена наказом Міністерством освіти і науки України від 12.07.2021 №795
Інформатика	Модельна навчальна програма «Інформатика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт.: Ривкінд Й. Я., Лисенко Т. І., Чернікова Л. А., Шакотько В. В.), затверджена наказом Міністерством освіти і науки України від 12.07.2021 №795
Образотворче мистецтво	Модельна навчальна програма «Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти (авт.: Масол Л. М., Просіна О. В., затверджена наказом Міністерством освіти і науки України від 12.07.2021 № 795
Музичне мистецтво	Модельна навчальна програма «Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти (авт.: Масол Л. М., Просіна О. В., затверджена наказом Міністерством освіти і науки України від 12.07.2021 № 795
Фізична культура	Модельна навчальна програма «Фізична культура. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт.: Педан О.С., Коломієць Г.Д.), затверджена наказом Міністерством освіти і науки України від 12.07.2021 року № 795

6 клас

Предмет	Модельна навчальна програма
Українська мова	Модельна навчальна програма «Українська мова. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт.: Заболотний О. В., Заболотний В. В., Лавринчук В. П., Плівачук К. В., Попова Т. Д.), затверджена Міністерством освіти і науки України, наказ від 12.07.2021 №795
Українська література	Модельна навчальна програма «Українська література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт.: Архипова В. П., Січкарь С. І., Шило С. Б.), затверджена наказом Міністерством освіти і науки України від 12.07.2021 №795
Зарубіжна література	Модельна навчальна програма «Зарубіжна література. 5-9 класи» (авт.: Ніколенко О. М., Ісаєва О. О., Клименко Ж. В.), затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 10.10.2023 року № 1226
Англійська мова	Модельна навчальна програма «Іноземна мова. 5-9 класи» для закладів середньої освіти (авт.: Редько В.Г., Шаленко О.П., Сотникова С.І., Коваленко О.Я, Коропецька І.Б. та ін.), затверджена наказом Міністерством освіти і науки України від 12.07.2021 №795
Математика	Модельна навчальна програма «Математика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт.: Істер О.С.), затверджена наказом Міністерством освіти і науки України від 12.07.2021 №795

Пізнаємо природу	Модельна навчальна програма «Пізнаємо природу» 5-6 класи (інтегрований курс). (авт.: Біда Д. Д., Гільберг Т. Г., Колісник Я. І.), затверджена наказом Міністерством освіти і науки України від 12.07.2021 №795
Географія	Модельна навчальна програма «Географія. 6-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт.: Запотоцький С.П., Карп'юк Г.І., Гладковський Р.В. та ін), затверджена наказом Міністерством освіти і науки України від 12.07.2021 №795)
Досліджуємо історію та суспільство	Модельна навчальна програма «Україна і світ: вступ до історії і громадянської освіти. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт. Васильків І.Д., Димій І.С., Шеремета Р.В.), затверджена наказом Міністерством освіти і науки України від 12.07.2021 №795
Духовність і мораль в житті людини і суспільства	Модельна навчальна програма «Духовність і мораль в житті людини і суспільства. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт.: Жуковський В.М., Сіданич І.Л., Гришук Д.Г., Губеня І.І., Лохман Н.М.), затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 12.07. 2021 року № 795, у редакції наказу МОН України від 09.02.2022 №143
Здоров'я, безпека та добробут	Модельна навчальна програма «Здоров'я, безпека та добробут. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт.: Шиян О.І., Дяків В.Г., Седоченко А.Б., Страшко С.В.), затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 10.10. 2023 року № 1226
Технології	Модельна навчальна програма «Технології. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт.: Ходзицька І.Ю., Горобець О.В., Медвідь О.Ю., Пасічна Т.С., Приходько Ю.М.), затверджена наказом Міністерством освіти і науки України від 12.07.2021 №795
Інформатика	Модельна навчальна програма «Інформатика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Ривкінд Й. Я., Лисенко Т. І., Чернікова Л. А., Шакотько В. В.) затверджена наказом Міністерством освіти і науки України від 12.07.2021 №795
Образотворче мистецтво	Модельна навчальна програма «Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти (авт.: Масол Л. М., Просіна О. В., затверджена наказом Міністерством освіти і науки України від 12.07.2021 № 795
Музичне мистецтво	Модельна навчальна програма «Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти (авт.: Масол Л. М., Просіна О. В., затверджена наказом Міністерством освіти і науки України від 12.07.2021 № 795
Фізична культура	Модельна навчальна програма «Фізична культура. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт.: Педан О.С., Коломієць Г.Д), затверджена наказом Міністерством освіти і науки України від 12.07.2021 року № 795

	А. С., Бакка Т. В., Бурлака О. В., Власова Н. С., Желіба О. В., Махонін О. О., Мелешенко Т. В., Павловська-Кравчук В. А., Піскарьова І. О., Худобець О. А.), затверджена наказом Міністерством освіти і науки України від 16.08.2023 року №1001
Громадянська освіта	Модельна навчальна програма «Громадянська освіта. 6-9 клас» для закладів загальної середньої освіти (авт.: Васильків І. Д., Кравчук В. М., Танчин І. З.), затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 19.12.2024 № 1768
Інформатика	Модельна навчальна програма «Інформатика. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт.: Ривкінд Й. Я., Лисенко Т. І., Чернікова Л. А., Шакотько В. В.), затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 16.08.2023 №1001
Здоров'я, безпека та добробут	Модельна навчальна програма «Здоров'я, безпека та добробут. 7-9 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт.: Шиян О.І., Дяків В.Г., Седоченко А.Б., Страшко С.В.), затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 24.07.2023 № 883
Технології	Модельна навчальна програма «Технології. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авторки Ходзицька І. Ю., Горобець О. В., Медвідь О. Ю., Пасічна Т. С., Приходько Ю. М.), затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 16.08.2023 № 1001
Образотворче мистецтво	Модельна навчальна програма «Мистецтво. 7-9 класи» (інтегрований курс) (авт.: Гайдамака О.В., Лемешева Н.А.), затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 24.07.2023 № 883
Музичне мистецтво	Модельна навчальна програма «Мистецтво. 7-9 класи» (інтегрований курс) (авт.: Гайдамака О.В., Лемешева Н.А.), затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 24.07.2023 № 883
Фізична культура	Модельна навчальна програма «Фізична культура. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт.: Баженов Є. В., Бідний М. В., Ребрина А. А., Данільченко В. О., Коломоєць Г. А., Дутчак М. В.), затверджена наказом Міністерством освіти і науки України від 24.07.2023 року № 883

8 клас

Предмет	Модельна навчальна програма
Українська мова	Модельна навчальна програма «Українська мова. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт.: Заболотний О. В., Заболотний В. В., Лавринчук В. П., Плівачук К. В., Попова Т. Д.), затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 24.07.2023 №883
Українська література	Модельна навчальна програма «Українська література. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Заболотний О. В., Слоньовська О. В., Ярмольська І. В.), затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 01.12.2023 №1466
Зарубіжна література	Модельна навчальна програма «Зарубіжна література. 5-9 класи» (авт.: Ніколенко О. М., Ісаєва О. О., Клименко Ж. В.), затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від

Предмет	Модельна навчальна програма
Українська мова	Модельна навчальна програма «Українська мова. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт.: Заболотний О. В., Заболотний В. В., Лавринчук В. П., Плівачук К. В., Попов С. Д.), затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 24.07.2023 №883
Українська література	Модельна навчальна програма «Українська література. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Заболотний О. В., Слоньовська О. В., Ярмутьська І. В.), затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 01.12.2023 №1466
Зарубіжна література	Модельна навчальна програма «Зарубіжна література. 5-9 класи» (авт.: Ніколенко О. М., Ісаєва О. О., Клименко Ж. В.), затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 10.10.2023 року № 1226
Англійська мова	Модельна навчальна програма «Іноземна мова. 5-9 класи» для закладів середньої освіти (авт.: Зимомря І. М., Мойсюк В. А., Гріфан М. С., Унчурян І. К., Яковчук М. В.), затверджена наказом Міністерством освіти і науки України від 12.07.2021 №795
Алгебра	Модельна навчальна програма «Алгебра. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт.: Істер О.С.), затверджена наказом Міністерством освіти і науки України від 24.07.2023 №883
Геометрія	Модельна навчальна програма «Геометрія. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт.: Істер О.С.), затверджена наказом Міністерством освіти і науки України від 24.07.2023 №883
Географія	Модельна навчальна програма «Географія. 6-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт.: Запотоцький С.П., Карп'юк Г.І., Гладковський Р.В. та ін), затверджена наказом Міністерством освіти і науки України від 12.07.2021 №795
Біологія	Модельна навчальна програма «Біологія 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт.: Балан П. Г., Кулініч О. В., Юрченко Л. П.), затверджена наказом Міністерством освіти і науки України від 06.09.2023 №1090
Фізика	Модельна навчальна програма «Фізика. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт.: Кремінський Б. Г., Гельфанд М., Божинова Ф. Я., Ненашев І. Ю., Кірюхіна О. О.), затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 16.08.2023 № 1001
Хімія	Модельна навчальна програма «Хімія. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт.: Григорович О. В.), затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 27.12.2021 № 1575
Історія України	Модельна навчальна програма «Історія України 7-9 класи» для закладів середньої освіти (авт.: Бурлака О.В., Желіба О.В. та ін), затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 16.08.2023 №1001
Всесвітня історія	Модельна навчальна програма «Всесвітня історія. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт.: Щупак І. Я., Пасічник

	10.10.2023 року № 1226
Англійська мова	Модельна навчальна програма «Іноземна мова. 5-9 класи» для закладів середньої освіти (авт.: Зимомря І. М., Мойсюк В. А., Грифан М. С., Унчурян І. К., Яковчук М. В.), затверджена наказом Міністерством освіти і науки України від 12.07.2021 №795
Алгебра	Модельна навчальна програма «Алгебра. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт.: Істер О.С.), затверджена наказом Міністерством освіти і науки України від 24.07.2023 №883
Геометрія	Модельна навчальна програма «Геометрія. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт.: Істер О.С.), затверджена наказом Міністерством освіти і науки України від 24.07.2023 №883
Географія	Модельна навчальна програма «Географія. 6-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт.: Запотоцький С.П., Карп'юк Г.І., Гладковський Р.В. та ін), затверджена наказом Міністерством освіти і науки України від 09.02.2022 №143
Біологія	Модельна навчальна програма «Біологія 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт.: Балан П. Г., Кулініч О. М., Юрченко Л. П.), затверджена наказом Міністерством освіти і науки України від 06.09.2023 №1090
Фізика	Модельна навчальна програма «Фізика. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт.: Кременський Б. Г., Гельфгат І. М., Божинова Ф. Я., Ненашев І. Ю., Кірюхіна О. О.), затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 16.08.2023 № 1001
Хімія	Модельна навчальна програма «Хімія. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт.: Григорович О. В.), затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 27.12.2023 № 1575
Історія України	Модельна навчальна програма «Історія України 7-9 класи» для закладів середньої освіти (авт.: Бурлака О. В., Желіба О. В., Павловська-Кравчук В. А., Худобець О. А., Черкаський В. В., Щупак І. Я.), затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 16.08.2023 №1001
Всесвітня історія	Модельна навчальна програма «Всесвітня історія. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт.: Щупак І. Я., Посулько А. С., Бакка Т. В., Бурлака О. В., Власова Н. С., Желіба О. В., Махонін О. О., Мелешенко Т. В., Павловська-Кравчук В. А., Піскарьова І. О., Худобець О. А.), затверджена наказом Міністерством освіти і науки України від 16.08.2023 року №1001
Громадянська освіта	Модельна навчальна програма «Громадянська освіта. 6-9 клас» для закладів загальної середньої освіти (авт.: Васильків І. Д., Кравчук В. М., Танчин І. З.), затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 19.12.2024 № 1768
Підприємництво та фінансова грамотність	Модельна навчальна програма «Підприємництво та фінансова грамотність. 8-9 класи» (Беспалко І. В., Войтицька Л. В. та ін.), затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 27.11.2023 року №1449
Інформатика	Модельна навчальна програма «Інформатика. 7-9 класи» для

	закладів загальної середньої освіти (авт.: Ривкінд Й. Я., Лисенко Т. І., Чернікова Л. А., Шакотько В. В.), затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 16.08.2023 №1001
Здоров'я, безпека та добробут	Модельна навчальна програма «Здоров'я, безпека та добробут. 7-9 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт.: Шиян О.І., Дяків В.Г., Седоченко А.Б., Страшко С.В.), затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 24.07.2023 № 883
Технології	Модельна навчальна програма «Технології. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авторки Ходзицька І. Ю., Горобець О. В., Медвідь О. Ю., Пасічна Т. С., Приходько Ю. М.), затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 16.08.2023 № 1001
Образотворче мистецтво	Модельна навчальна програма «Мистецтво. 7-9 класи» (інтегрований курс) (авт.: Гайдамака О.В., Лемешева Н.А.), затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 24.07.2023 № 883
Музичне мистецтво	Модельна навчальна програма «Мистецтво. 7-9 класи» (інтегрований курс) (авт.: Гайдамака О.В., Лемешева Н.А.), затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 24.07.2023 № 883
Фізична культура	Модельна навчальна програма «Фізична культура. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт.: Баженов Є. В., Бідний М. В., Ребрина А. А., Данільченко В. О., Коломоєць Г. А., Дутчак М. В.), затверджена наказом Міністерством освіти і науки України від 24.07.2023 року № 883

9 клас

Предмет	Модельна навчальна програма
Українська мова	Модельна навчальна програма «Українська мова. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт.: Заболотний О. В., Заболотний В. В., Лавринчук В. П., Плівачук К. В., Попова Т. Д.), затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 24.07.2023 №883
Українська література	Модельна навчальна програма «Українська література. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Заболотний О. В., Слоньовська О. В., Ярмутьська І. В.), затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 01.12.2023 №1466
Зарубіжна література	Модельна навчальна програма «Зарубіжна література. 5-9 класи» (авт.: Ніколенко О. М., Ісаєва О. О., Клименко Ж. В.), затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 10.10.2023 року № 1226
Англійська мова	Модельна навчальна програма «Іноземна мова. 5-9 класи» для закладів середньої освіти (авт.: Зимомря І. М., Мойсюк В. А., Гріфан М. С., Унчуryan І. К., Яковчук М. В.), затверджена наказом Міністерством освіти і науки України від 12.07.2021 №795
Алгебра	Модельна навчальна програма «Алгебра. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Істер О.С), затверджена наказом Міністерством освіти і науки України від 24.07.2023

	№883
Геометрія	Модельна навчальна програма «Геометрія. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт.: Істер О.С.), затверджена наказом Міністерством освіти і науки України від 24.07.2023 №883
Географія	Модельна навчальна програма «Географія. 6-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт.: Запотоцький С.П., Карп'юк Г.І., Гладковський Р.В. та ін.), затверджена наказом Міністерством освіти і науки України від 09.02.2022 №143
Біологія	Модельна навчальна програма «Біологія 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт.: Балан П. Г., Кулініч О. М., Юрченко Л. П.), затверджена наказом Міністерством освіти і науки України від 06.09.2023 №1090
Фізика	Модельна навчальна програма «Фізика. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт.: Кременський Б. Г., Гельфгат І. М., Божинова Ф. Я., Ненашев І. Ю., Кірюхіна О. О.), затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 16.08.2023 № 1001
Хімія	Модельна навчальна програма «Хімія. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт.: Григорович О. В.), затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 27.12.2023 № 1575
Історія України	Модельна навчальна програма «Історія України 7-9 класи» для закладів середньої освіти (авт.: Бурлака О. В., Желіба О. В., Павловська-Кравчук В. А., Худобець О. А., Черкаський В. В., Шупак І. Я.), затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 16.08.2023 №1001
Всесвітня історія	Модельна навчальна програма «Всесвітня історія. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт.: Шупак І. Я., Посунько А. С., Бакка Т. В., Бурлака О. В., Власова Н. С., Желіба О. В., Махонін О. О., Мелешенко Т. В., Павловська-Кравчук В. А., Піскарьова І. О., Худобець О. А.), затверджена наказом Міністерством освіти і науки України від 16.08.2023 року №1001
Громадянська освіта	Модельна навчальна програма «Громадянська освіта. 6-9 клас» для закладів загальної середньої освіти (авт.: Васильків І. Д., Кравчук В. М., Танчин І. З.), затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 19.12.2024 № 1768
Правознавство	Модельна навчальна програма «Правознавство. 9 клас» для закладів загальної середньої освіти (авт.: Васильків І. Д., Кравчук В. М.), затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 21.07.2025 № 1043
Підприємництво та фінансова грамотність	Модельна навчальна програма «Підприємництво та фінансова грамотність. 8-9 класи» (Беспалко І. В., Войтицька Л. В. та ін.), затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 27.11.2023 року №1449
Інформатика	Модельна навчальна програма «Інформатика. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт.: Ривкінд Й. Я., Лисенко Т. І., Чернікова Л. А., Шакотько В. В.), затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 16.08.2023 №1001

Здоров'я, безпека та добробут	Модельна навчальна програма «Здоров'я, безпека та добро 7-9 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної серед освіти (авт.: Воронцова Т. В., Пономаренко В. С., Андрук Н. Лаврентьєва І. В., Хомич О. Л.), затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 24.07.2023 № 883
Технології	Модельна навчальна програма «Технології. 7-9 класи» закладів загальної середньої освіти (авторки Ходзицька І. Горобець О. В., Медвідь О. Ю., Пасічна Т. С., Приходько М.), затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 16.08.2023 № 1001
Образотворче мистецтво	Модельна навчальна програма «Мистецтво. 7-9 класи (інтегрований курс)» (авт.: Гайдамака О.В., Лемешева Н.А.) затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 24.07.2023 № 883
Музичне мистецтво	Модельна навчальна програма «Мистецтво. 7-9 класи (інтегрований курс)» (авт.: Гайдамака О.В., Лемешева Н.А.) затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 24.07.2023 № 883
Фізична культура	Модельна навчальна програма «Фізична культура. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт.: Баженов Є. І. Бідний М. В., Ребрина А. А., Данільченко В. О., Коломоєць А., Дутчак М. В.), затверджена наказом Міністерством освіти і науки України від 24.07.2023 року № 883

Варіативна складова

Години варіативної складової робочого навчального плану учнів гімназії використано на введення курсу за вибором закладу освіти:

Основи християнської етики

На основі навчальної програми курсу за вибором вчитель складає календарно-тематичне планування з урахуванням навчальних можливостей учнів класу. Календарно-тематичне та поурочне планування здійснюється у довільній формі, у тому числі з використанням друкованих чи електронних джерел тощо.

Під час розроблення календарно-тематичного та системи поурочного планування вчитель самостійно вибудовує послідовність формування очікуваних результатів навчання, враховуючи при цьому послідовність розгортання змісту в навчальній програмі. Учитель може переносити теми уроків, відповідно до того, як учні засвоїли навчальний матеріал, визначати кількість годин на вивчення окремих тем.

ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВАРІАТИВНОГО КОМПОНЕНТУ

В 2026/2027 навчальному році

№ з/п	Назва курсу	Науково-методичне забезпечення (програма)
-------	-------------	---

1.	Основи християнської етики	Основи християнської етики. 7-9класи Жуковський В.М. Схвалено для використання в освітньому процесі, Протокол №4 від 28.06.2023р.
----	----------------------------	--

Розділ V

1. Організація роботи з учнями з особливими освітніми потребами (Інклюзивне навчання)

Відповідно до Закону України «Про освіту» (ст.3,53,55,25), Закону України «Про повну загальну середню освіту»(ст.26, з метою **реалізації Національної стратегії Розвитку інклюзивного навчання в Україні на період до 2030 року**, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 7 червня 2024 р. № 527-р; Постанови КМУ №957 від 15.09.2021 «Порядок організації інклюзивного навчання у закладах загальної середньої освіти», Постанови КМУ №483 від 26.04.2022 «Про затвердження змін до порядків, затверджених постановами КМ України від 10 квітня 2019№530 і від 15 вересня 2021 №957», Постанови КМУ №129 від 05.02.2026 «Про внесення змін до Порядку організації інклюзивного навчання у закладах загальної середньої освіти», наказу МОН України від 08.06.2018 №609 «Про затвердження Примірного положення про команду психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами в закладах загальної середньої та дошкільної освіти», листа МОН України №1\3710-22 від 28.03.2022 «Про роботу інклюзивно-ресурсних центрів та організацію освітнього процесу для осіб з особливими освітніми потребами у період воєнного стану», з метою створення оптимальних умов для навчання дітей з особливими освітніми потребами з урахуванням їхніх індивідуальних потреб та можливостей, забезпечення психолого-педагогічного супроводу дітей з особливими освітніми потребами в інклюзивних класах, виходячи із висновків ІРЦ організовано освітній процес у 2, 3, 5 і 6 класах, відповідно даної освітньої програми програми.

У Освітній програмі застосовуємо таке тлумачення термінів, яке зазначає Закон України «Про освіту»:

- особа з особливими освітніми потребами - особа, яка потребує додаткової постійної чи тимчасової підтримки в освітньому процесі з метою забезпечення її права на освіту;

-інклюзивне навчання - система освітніх послуг, гарантованих державою, що базується на принципах недискримінації, врахування багатоманітності людини, ефективного залучення та включення до освітнього процесу всіх його учасників.

Метою інклюзивного навчання є реалізація права дітей з особливими освітніми потребами на освіту, їх соціалізація та інтеграція у суспільство, залучення сім'ї до участі в освітньому процесі.

Основними завданнями інклюзивного навчання є:

- здобуття дітьми з особливими освітніми потребами освіти відповідного рівня середовищі здорових однолітків відповідно до Державного стандарту загальної середньої освіти;
- забезпечення різнобічного розвитку дітей, реалізація їх здібностей;
- створення інклюзивного освітнього середовища (сукупність умов, способів і засобів їх реалізації для спільного навчання, виховання та розвитку здобувачів освіти з урахуванням їхніх потреб та можливостей);
- розумне пристосування - запровадження, якщо це потрібно в конкретному випадку, необхідних модифікацій і адаптацій з метою забезпечення реалізації особами з особливими освітніми потребами конституційного права на освіту нарівні з іншими особами;
- створення позитивного мікроклімату у закладі з інклюзивним навчанням, формування активного міжособистісного спілкування дітей з особливими освітніми потребами з іншими учнями;
- забезпечення диференційованого психолого-педагогічного супроводу дітей з особливими освітніми потребами;
- надання консультативної допомоги сім'ям, які виховують дітей з особливими освітніми потребами, залучення батьків до розроблення індивідуальної програми розвитку.

РОЗДІЛ VI

1. ОПИС ТА ІНСТРУМЕНТИ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

Відповідно до Закону України «Про освіту» (частина 3 статті 41) у Волсвинській гімназії визначено, що система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення навчальних занять;
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).
 - завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:
- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
 - контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
 - моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

З метою неперервного відстеження результатів початкової освіти, їх прогнозування та коригування проводяться моніторингові дослідження навчальних досягнень на шкільному рівні, а також на рівні окремих класів. Аналіз результатів моніторингу дає можливість відстежувати стан реалізації цілей початкової освіти та вчасно приймати необхідні педагогічні рішення.

Освітня програма початкової освіти передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.

Реалізація освітньої програми початкової освіти забезпечує всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей та розвиток самостійності, творчості, допитливості, що забезпечують її готовність до життя в демократичному й інформаційному суспільстві, продовження навчання в основній школі.

Завданнями внутрішньої системи забезпечення якості освіти закладу є:

- оновлення нормативно-методичної бази забезпечення якості освіти та освітньої діяльності в школі;
 - постійний моніторинг змісту освіти;
 - спостереження за реалізацією освітнього процесу;
 - моніторинг технологій навчання;
 - моніторинг ресурсного потенціалу закладу освіти;
 - моніторинг управління ресурсами та процесами;
 - спостереження за станом соціально-психологічного середовища гімназії;
- контроль стану прозорості освітньої діяльності та оприлюднення інформації щодо її результатів

Звітування

За результатами самооцінювання готуються висновки (які є складовою щорічного звіту про діяльність закладу освіти) і визначаються шляхи вдосконалення освітньої діяльності (які стануть частиною річного плану роботи на наступний навчальний рік).

Планування, визначення шляхів удосконалення

Шляхи вдосконалення стають одним із джерел для розроблення річного плану роботи закладу освіти.

2. ОПИС ФОРМ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Освітній процес організовується у безпечному освітньому середовищі та здійснюється із урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного й інтелектуального розвитку дітей, їхніх особливих освітніх потреб.

Освітній процес організовується за такими циклами:

- перший цикл початкової освіти – адаптаційно-ігровий (1-2 роки навчання);
- другий цикл початкової освіти – основний (3-4 роки навчання);
- перший цикл базової середньої освіти – адаптаційний (5-6 роки навчання);
- другий цикл базової середньої освіти - базове предметне навчання (7-9 роки навчання).

Заклад забезпечує право здобувати освіту в різних формах. Форми організації освітнього процесу визначає педагогічна рада закладу. Вибір форм залежить від наявності необхідних ресурсів (матеріально-технічного, кадрового, навчально-методичного, інформаційного забезпечення освітньої діяльності, безпекової ситуації тощо), а також форм здобуття освіти.

Основною формою здобуття освіти у закладі є інституційна очна (денна). Очна (денна) форма здобуття освіти, передбачає безпосередню участь здобувачів освіти в освітньому процесі, тривалість навчального тижня - 5 днів.

Дистанційна форма здобуття освіти, передбачає здобуття освіти за опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників освітнього процесу

у спеціалізованому середовищі, що функціонує на базі сучасних психолого-педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій, або із використанням технологій дистанційного навчання, за допомогою технічних засобів комунікації, доступних для учасників освітнього процесу та єдиної освітньої платформи закладу.

Інклюзивне навчання – це система освітніх послуг, гарантованих державою, що базується на принципах недискримінації, врахуванні багатоманітності людини, ефективного залучення та включення до освітнього процесу всіх його учасників.

Залежно від безпекової ситуації форма організації освітнього процесу може змінюватися впродовж навчального року, може організовуватися в дистанційному форматі або за змішаною формою, що поєднує очний і дистанційний режими. Таке поєднання можливе, зокрема, для різних предметів, виду занять, або для різних класів, коли частина класів навчається очно, інша – дистанційно в синхронному режимі.

Навчання учнів, що належать до групи тимчасово переміщених осіб, організовують за заявою батьків у зручний для них спосіб. Для забезпечення досягнення результатів, визначених Державним стандартом, учням, які належать до групи тимчасово переміщених осіб, застосовується принцип гнучкості в доборі навчально-методичного забезпечення.

З метою належної організації освітнього процесу в закладі формують класи, зокрема, інклюзивні.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- урок формування компетентностей;
- урок розвитку компетентностей;
- урок перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- урок корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки тощо.

Під час освітнього процесу реалізуються дослідницькі, інформаційні, мистецькі, діяльнісні методи, сюжетно-рольові ігри, інсценізації, моделювання, ситуаційні вправи тощо. Із розвитку компетентностей проводяться лабораторні, практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, розрахована на більш самостійну діяльність учнів. Очікувані результати навчання, окреслені в межах кожної галузі. Під час освітнього процесу можуть проводитися, екскурсії, практичні заняття, семінари, кооперативне навчання, дослідницькі, інформаційні, мистецькі проекти; сюжетно-рольові ігри, ситуаційні вправи тощо.

Учням, які готуються здавати ДПА, можливе проведення додаткових консультацій, за затвердженням графіком, які виконують коригувальну функцію, допомагаючи учням зорієнтуватися у змісті окремих предметів. Консультації будується за принципом питань і відповідей, можуть проходити як офлайн так і в онлайн форматах

Форми організації освітнього процесу можуть розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, в рамках педагогічної свободи, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення

конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

3. ПОКАЗНИКИ (ВИМІРНИКИ) РЕАЛІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

На рівні закладу освіти розроблена система показників (внутрішній моніторинг, директорські контрольні роботи, усне опитування заздалегідь розробленими питаннями, короткотривалі самостійні роботи, анкетування), що дозволяє судити про те, наскільки ефективно реалізується освітня програма, тобто наскільки реальний «продукт» діяльності відповідає «моделі» випускника. При цьому об'єктами контролю є:

- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності (наявність документів, визначених нормативно-правовими актами з питань освіти, необхідної кількості підручників та навчально-методичної літератури з усіх навчальних дисциплін (2 рази на рік);
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності (відповідність ліцензійним та акредитаційним вимогам: шкільні кабінети, класні кімнати, спортивна кімната, бібліотека, їдальня, наявність інтернету (2 рази на рік);
- якість проведення навчальних занять, вивчення системи роботи педагогічних працівників (1 раз на 5 років), тематичний контроль знань, класно-узагальнюючий контроль (згідно окремого гафіка);
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей) (вивчення рівня навчальних досягнень з предмета – 1 раз на 5 років, циклу предметів – за потребою, освітньої галузі – 1 раз на 5 років, різні види оцінювання, що відповідають «Загальним критеріям оцінювання навчальних досягнень учнів у системі загальної середньої освіти», які є обов'язковою складовою навчальної програми з предмета - на кожному уроці), тематичне – в кінці кожної теми, семестрове – в кінці кожного семестру, річне – в кінці року, державна підсумкова атестація – в кінці навчального року, моніторинги – кожного семестру, ДПА – в кінці навчального року.

Передбачені результати базової середньої освіти

Освітня програма передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.

Реалізація освітньої програми забезпечує формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для її успішної життєдіяльності, як-от: здатність спілкуватися державною та іноземними мовами, математичної грамотності й обізнаності у галузі природничих наук, техніки і технологій, готовності використовувати інформаційно-комунікаційні технології у своїй діяльності, уміння вчитися впродовж життя, здатності до соціальної комунікації й активності, життя в громадянському суспільстві, володіння навичками підприємницької діяльності, загальнокультурної й екологічної грамотності та готовності до здорового способу життя та інших компетентностей передбачених стандартом освіти.

На реалізацію мети діяльності закладу освіти при складанні навчального плану використано таблиці до Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня, які у повному обсязі включають інваріантну частину, сформовану на державному рівні, та варіативну частину, у якій передбачені предмети та курси за вибором.

РОЗДІЛ VII. ОПИС ІНСТРУМЕНТАРІЮ ОЦІНЮВАННЯ

Оцінюванню підлягають результати навчання з навчальних предметів, інтегрованих курсів навчальних планів. Оцінювання результатів навчання предметів / інтегрованих курсів здійснюється за рішенням педагогічної ради закладу.

Оцінювання результатів навчання учнівства здійснюється згідно з вимогами до обов'язкових результатів навчання, визначених Державними стандартами на основі компетентнісного підходу.

Вимірювання результатів навчання учнів 1-2 класів відбувається шляхом: формувального оцінювання, яке допомагає відстежувати особистісний розвиток здобувачів освіти і хід опановування ними навчального досвіду як основи компетентності, вибудовувати індивідуальну освітню траєкторію особистості: підсумкового (тематичного та завершального) оцінювання, під час якого навчальні досягнення здобувачів освіти співвідносяться з очікуваними результатами навчання, визначеними Типовою освітньою програмою.

Результати навчання учнів у 3-4 класах підлягають формувальному та підсумковому (тематичному та завершальному) оцінюванню.

Формувальне оцінювання має на меті:

- відстежувати навчальний поступ учнів;
- вибудовувати індивідуальну траєкторію розвитку дитини;
- діагностувати досягнення на кожному з етапів навчання;
- вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню;
- аналізувати реалізацію освітньої програми та Державного стандарту початкової освіти, ухвалювати рішення щодо корегування навчальної програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини;
- запобігати побоюванням дитини помилитися;
- плекати впевненість у власних можливостях і здібностях.

Орієнтирами для оцінювання навчальних досягнень учнів (формувального і підсумкового) є окреслені в Типовій освітній програмі очікувані результати навчання, об'єднані за галузями та проіндексовані відповідно до обов'язкових результатів навчання Державного стандарту початкової освіти.

Очікувані результати навчання слід використовувати для:

- встановлення цілей уроку, окремих видів діяльності учнів, вправ тощо;
- постійного спостереження за навчальним поступом учня/ учениці з боку вчителів, батьків і самих учнів;
- поточного, зокрема й формувального, оцінювання підсумкового оцінювання (для другого циклу навчання).

На основі очікуваних результатів навчання вчитель/вчителька може формулювати індивідуальні результати навчання учня/ учениці відповідно до опанування ним / нею конкретного вміння (напр., намагається визначати ключові слова, визначає ключові слова, впевнено визначає ключові слова тощо), таким чином відстежуючи поступ учня за конкретний проміжок часу (напр., за два місяці).

Спостереження за навчальним поступом учнів та оцінювання цього поступу розпочинається з перших днів навчання дитини і триває постійно. Невід'ємною частиною цього процесу є формування здатності учнів самостійно оцінювати свій поступ.

З метою неперервного відстеження результатів початкової освіти, їх прогнозування та коригування можуть проводитися моніторингові дослідження навчальних досягнень на національному, обласному, районному, шкільному рівнях, а також на рівні окремих класів. Аналіз результатів моніторингу дає можливість відстежувати стан реалізації цілей початкової освіти та вчасно приймати необхідні педагогічні рішення.

Зміст освітньої програми спрямований на формування у здобувачів освіти таких **ключових компетентностей**:

1) вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;

2) здатність спілкуватися рідною та іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;

3) математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;

4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;

5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;

6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства;

7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;

8) навчання впродовж життя, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;

9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

10) культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

11) підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організовувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Спільними для всіх ключових компетентностей є такі вміння: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами.

Оцінювання результатів навчання здобувачів освіти 5-9 класів здійснюється відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 04 травня 2026 року №722 «Про затвердження системи та загальних критеріїв оцінювання результатів навчання учнів» (із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки №1001 від 29.06.2026) а також методичних рекомендацій щодо особливостей оцінювання результатів навчання здобувачів базової середньої освіти, що розробляються та затверджуються Міністерством освіти і науки України.

Оцінюванню підлягають результати навчання з навчальних предметів, інтегрованих курсів обов'язкового освітнього компонента типового навчального плану. Оцінювання результатів навчання предметів / інтегрованих курсів вибіркового освітнього компонента здійснюється за рішенням педагогічної ради закладу.

Об'єктом оцінювання є досягнення учнями результатів навчання, визначених Державним стандартом, упорядковані та уточнені на рівні модельної навчальної / навчальної програми як очікувані результати навчання, яких учні мають досягти під час опанування відповідних тем, розділів, модулів або інших структурних одиниць програми. Очікувані результати навчання, передбачені програмою на відповідний період (семестр / навчальний рік), є основою для планування освітнього процесу й оцінювання результатів навчання, зокрема під час визначення семестрової/их та річної оцінок.

Оцінювання результатів навчання ґрунтується на компетентісному підході, оскільки вимоги до обов'язкових результатів навчання в Державному стандарті визначено на його засадах. Компетентісний підхід реалізується через оцінювання результатів навчання, у яких виявляється здатність учня застосовувати знання, уміння, способи мислення, ставлення та цінності у відповідній діяльності.

Методи та інструменти оцінювання вчитель обирає самостійно з урахуванням очікуваних результатів навчання, специфіки навчального предмета/інтегрованого курсу та освітніх потреб учнів. Для отримання інформації про досягнення результатів навчання можна використовувати педагогічне

спостереження, усні й письмові відповіді, тести, практичні та лабораторні роботи, роботу з текстами, даними й джерелами, розв'язання задач і навчальних проблем, дослідження, проєкти, створення й презентація продуктів, комплексні завдання та інші доцільні способи.

Основними видами оцінювання є формувальне, поточне, підсумкове (тематичне, семестрове, річне) та державна підсумкова атестація.

Формувальне оцінювання спрямоване на відстеження динаміки навчального поступу учнів та визначення його навчальних потреб. Воно здійснюється педагогічним працівником, а також шляхом взаємооцінювання та самооцінювання учнями.

Поточне оцінювання здійснюється на визначених етапах освітнього процесу з метою перевірки відповідності досягнутих результатів очікуванню за допомогою спеціального інструментарію.

Підсумкове оцінювання здійснюється шляхом зіставлення досягнутих результатів навчання з очікуваними та поділяється на тематичне, семестрове та річне.

Тематичне оцінювання здійснюється на основі поточного оцінювання за структурною одиницею навчальної програми та/або результатів виконання підсумкової (діагностувальної) роботи.

Семестрове оцінювання є узагальненням результатів навчання наприкінці вивчення всіх структурних одиниць програми, передбачених для відповідного періоду навчання та/або підсумкових семестрових робіт.

Річне оцінювання здійснюється на основі семестрових оцінок. Річна оцінка не обов'язково є середнім арифметичним від оцінок за I і II семестри. Для визначення річної оцінки потрібно враховувати динаміку особистих навчальних досягнень учня/учениці впродовж року.

Державна підсумкова атестація передбачає оцінювання відповідності результатів навчання учнів, які завершили здобуття певного рівня повної загальної середньої освіти, вимогам державних стандартів загальної середньої освіти на відповідному рівні. Проведення державної підсумкової атестації та звільнення від неї здійснюється відповідно до Порядку проведення державної підсумкової атестації, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 07 грудня 2018 року № 1369, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 02 січня 2019 року за № 8/32979.

Основними функціями оцінювання є:

формувальна (забезпечує відстеження динаміки навчального поступу);

констатувальна (забезпечує встановлення рівня досягнення результатів навчання);

діагностувальна (надає інформацію про стан досягнення результатів навчання, наявність навчальних втрат, причини виникнення утруднень);

коригувальна (надає змогу вчителю відповідним чином адаптувати освітній процес);

орієнтувальна (надає змогу відстежити динаміку формування результатів навчання та спрогнозувати їх розвиток);

мотиваційно-стимульовальна (активізує внутрішні й зовнішні мотиви до навчання);

розвивальна (мотивує до рефлексії та самовдосконалення);

прогностична (ставить цілі навчання на майбутнє);

виховна (сприяє вихованню в учнів свідомої дисципліни, наполегливості в роботі, працьовитості, почуття відповідальності, обов'язку).

Додаток №1

**До Освітньої програми на 2026/2027 н.р.
Волсвинської гімназії Шептицької міської ради Львівської області**

**Структура 2026/2027 навчального року
Волсвинської гімназії Шептицької міської ради Львівської області**

Згідно до статті 10 Закону України «Про повну загальну середню освіту» навчальний процес у закладах загальної середньої освіти організовується в межах навчального року, що розпочинається у День знань - 01 вересня, триває не менше 5 навчальних днів.

Додаток

І семестр: 01.09.2026 – 23.12.2026

II семестр: 11.01.2027 – 03.06.2027

Канікули

Згідно до статті 10 Закону України «Про повну загальну середню освіту» тривалість канікул у закладах освіти протягом навчального року не може становити більше 30 календарних днів.

Осінні: 24.10.2026 – 01.11.2026 (9 днів)

Зимові: 24.12.2026 – 10.01.2027 (18 днів)

Весняні: 27.03.2027 – 04.04.2027, 03.05.2027 (9+1 днів)

РЕЖИМ РОБОТИ

**Волсвинської гімназії Шептицької міської ради Львівської області
на 2026/2027 навчальний рік**

Заклад освіти працює за п'ятиденним робочим тижнем.

Навчання організовано в одну зміну за очною формою.

Початок занять о 08 год.30 хв.

Всі позаурочні заходи закінчуються не пізніше 16.00 год.

Гурткова робота за окремим графіком.

Тривалість уроків:

1 клас – 35 хвилин;

2-4 класи – 40 хвилин;

5-11 класи - 45 хвилин.

Тривалість перерв -

1 клас:	2-4 класи:	5-9 класи:
1 перерва 20 хв.	1 перерва 20 хв.	1 перерва 10 хв.
2 перерва 20 хв.	2 перерва 20 хв.	2 перерва 20 хв.
3 перерва 45 хв.	3 перерва 20 хв.	3 перерва 25 хв.
4 перерва 15 хв.	4 перерва 10 хв.	4 перерва 10 хв.
	5 перерва 10 хв.	5 перерва 10 хв.
		6 перерва 10 хв.
		7 перерва 5 хв.

РОЗКЛАД ДЗВІНКІВ

Початкова школа		Середня школа
1 клас	2-4 клас	5-9 клас
1 урок – 8.30 – 9.05	1 урок – 8.30 – 9.10	1 урок – 8.30 – 9.15
2 урок – 9.25 – 10.00	2 урок – 9.30 – 10.10	2 урок – 9.25 – 10.10
3 урок – 10.20 – 10.55	3 урок – 10.30 – 11.10	3 урок – 10.30 – 11.15
4 урок – 11.40 – 12.15	4 урок – 11.40 - 12.20	4 урок – 11.40 - 12.25
5 урок – 12.30 – 13.05	5 урок – 12.30 – 13.10	5 урок – 12.35 – 13.20
	6 урок – 13.20 – 14.00	6 урок – 13.30 – 14.15
		7 урок – 14.25 – 15.10
		8 урок – 15.15 – 15.55

В ДОКУМЕНТІ «ОСВІТНЯ ПРОГРАМА»

Волсвинської гімназії Шептицької

міської ради Львівської області

на 2026/2027 навчальний рік

пронумеровано, прошнуровано 57 (п'ятдесят сім) сторінок

Директор

Любов РАВЛИК